

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING
„OOST EN WEST”

HET LIDMAATSCHAP der Vereeniging bedraagt f 5.— 's jaars (minimum) met inbegrip van kosteloze toezending van het Koloniaal Weekblad.

INHOUD: Van het Hoofdbestuur. — Het vraagstuk der Bovenwindsche Eilanden. — Van Week tot Week. — Kunst, Kunstnijverheid en Huislijf. — Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften. I. Uit de Europeesche Pers. — II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche Pers. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Nagekomen Berichten. — Berichten der Afdelingen. — Mededeelingen. — Van onze Adverteerders. — Bestemd voor uitzending naar Nederlandsch-Indië. — In Nederland aangekomen verloggers. — Met pensioen. — Adresveranderingen. — Bioscoopnieuws. — Financiële Berichten. — Mutatiestaat van 16 tot 23 Maart 1932.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Officieele mededeeling.

Nederland te Parijs in 1931.
Gedenkboek van de Nederlandsche Deelneming aan de Internationale Koloniale Tentoonstelling.
Uitgave van de Vereeniging „Oost en West”.
Onder Redactie van Dr. H. H. Zeijlstra Fzn., lid van het Hoofdbestuur van „Oost en West”.
Reeds hebben hun medewerking toegezegd Mevr. M. C. van Zeggelen en de heeren D. J. Balfoort, Prof. Dr. L. P. le Cosquino de Bussy, Prof. J. C. van Eerde, P. A. J. Moojen, Dr. J. Stroomberg, T. B. Roorda, K. van der Veer, Dr. L. J. van der Waals, Dr. F. C. Wieder, R. Zuyderhoff en G. J. Staal.
Het boek zal worden gedrukt op Kunstpapier en rijk worden geïllustreerd. De prijs zal bedragen f 5.— ingenaaid en f 6.50 in linnen stempelband.

Het vraagstuk der Bovenwindsche Eilanden.

Naar aanleiding van „Het Vraagstuk der Bovenwindsche Eilanden: Woorden en Daden”, door W. R. Menkman. (Koloniaal Weekblad Donderdag 24 December 1931).

De heer W. R. Menkman heeft reeds vaak van zijne belangstelling voor het Gebiedsdeel Curaçao doen blijken. Voor ons, inwoners van dit gebiedsdeel, blijft het altijd een prettige ondervinding, dat Nederland mannen herbergt, wien het lot onzer West-Indische koloniën ter harte gaat en die hiervan in woord en geschrift blij geven. De heer Menkman had bij ons een goeden naam, omdat hij ook wist te waardeeren, wat anderen, naar beste weten en kunnen, deden om den economischen groei der Beneden- en Bovenwindsche Eilanden te bevorderen.

Het artikel van genoemden heer in het Koloniaal Weekblad van 24 December 1.1. is ons echter eene teleurstelling geweest. Waarom?

Men mag veronderstellen, dat schrijver bij de samenstelling van zijn artikel gebruik gemaakt zou hebben van de gegevens, die hieraan de waarde konden geven van eene ernstige poging tot verbetering van den economischen toestand der B.W.E. Uit hetgeen de heer M. nu schrijft, blijkt meerdere malen, dat die gegevens hem wel ten dienste stonden, maar door hem vaak in negatieven zin worden gebruikt. Men oordeele.

Somber en apodictisch klinkt het: „Thans is de begroting voor 1932 vastgesteld en maatregelen van direct belang zijn niet genomen”.

Maar schrijver weet toch wel, om maar eenige grepen te doen, van de instelling van een halfmaandelijkse stoomverbinding met de B.W.E., die door de K.N.S.M. wordt geëxploiteerd; of van het verlenen van voorschotten aan de bedrijfsverenigingen op St. Maarten en St. Eustatius voor de

verbetering van den veestapel, het aanschaffen van landbouwwerktuigen, meststoffen, zaad en voor de vergemakkelijking van het verzenden der producten. De heer M. weet ook, dat Curaçao een handelsagentschap herbergt, dat de afzet der producten regelt. Ook zal het niet geheel onbekend zijn, dat de Gouvernements-veearts geregeld de B.W.E. afreist tot het geven van adviezen. Aneta meldde begin November aan de Nederlandsche Pers, dat St. Eustatius en Saba een eigen radio-station hadden gekregen. Om de zoutindustrie te gerieven, werd het uitvoerrecht op zout opgeheven.

Wat wij zoo opsomden, zijn toch wel maatregelen van direct belang.

Wij mogen bovendien nog vermelden, dat ook van de zijde der K.N.S.M. ernstige pogingen in het werk worden gesteld handelsrelaties tusschen Nederland en de B.W.E. tot stand te brengen.

Waar schrijver spreekt over het aanvragen van „eenige gelden” mogen wij erop wijzen, dat voor vervoer van personen en goederen tusschen de eilanden onderling een bedrag van f 62.000.— beschikbaar werd gesteld en dat uit een bedrag van f 35.000.— kan worden geput om voorschotten ter bevordering van land- en tuinbouw en veeteelt, ook aan de B.W.E., te verlenen.

Dat voor de bewoners der B.W.E. de arbeid in de petroleumindustrie niet erg profijtelijk zou zijn geweest, kan niet onderschreven worden. Immers in de hausse-periode stuurden de werklieden geld en goederen naar huis. Dit geeft de heer M. ook toe. Gedurende dien tijd heerschte er dan ook betrekkelijke welvaart onder de arbeidende bevolking, men bouwde nieuwe huisjes, kleepte zich goed, misschien wel al te goed. Het groote ongeluk der bevolking is echter geweest, dat zij in tijden van voorspoed niet wist te sparen. De malaise kwam. Men heeft toen getracht zolang mogelijk op Curaçao te blijven, had geen geld meer en moest op kosten van het Gouvernement worden teruggevoerd.

Schrijver spreekt over eene landbouwvereniging op St. Eustatius, „die er reeds was”. Wij hebben tegen deze uitlating geen bezwaar, als schrijver haar aanvult met „geweest”. De door den heer M. bedoelde vereeniging is reeds lang ter ziele.

Dat Simons-baai een zorgenkind is, weet iedereen. Dat de bestrijding van de hoekwormziekte reeds lang ter hand werd genomen eveneens. Dat deze bestrijding steeds stuit op het gebrek aan medewerking der bewoners, om niet te zeggen op de tegenwerking, is misschien niet bekend. Dat men dan desnoods tot dwangmaatregelen zijn toevlucht moet nemen, is toch alleszins begrijpelijk.

Vindt schrijver het noodig, dat in mededeelingen aan den Kolonialen Raad alle overwegingen van het Bestuur tot in de finesses worden weergegeven? Neen, natuurlijk! Laat hij zich dan niet ongerust maken over het wijden van slechts enkele regelen aan de bevordering van het gebruik der Nederlandsche Taal. Het is inderdaad een probleem op zichzelf en dat probleem is grondig bestudeerd.

Het zou ons niet onverdienstelijk lijken, als schrijver, waar hij tot het verleden terugkeert (men doet beter bij een te volvoeren plan heden en toekomst te beschouwen) en spreekt over een destijds aangekochte plantage van 500 H.A. op St. Maarten, eens informeerde wat momenteel gedaan is en nog wordt, om kleine landbouwers aan grond te helpen. Op St. Eustatius is reeds zeer veel grond aan kleine landbouwers uitgegeven, terwijl op St. Maarten dit zoo-veel mogelijk wordt bevorderd. Het uitgeven geschiedt op zeer gunstige voorwaarden en den landbouwer wordt alle hulp geboden bij de beplanting van zijn stuk grond. De vereeniging helpt hem bovendien bij den afzet zijner producten.

Curaçao krijgt een rechtstreekschen wenk met de opmerking zich toch vooral niet belangrijker te voelen, dan het in werkelijkheid is. Als wij ons niet vergissen, heeft schrijver op Curaçao een positie bekleed, die hem in rechtstreeksch contact bracht met handelskringen. Het zal hem toch niet onbekend zijn, dat deze handelskringen zeer groote belangen hebben in Venezuela. Het grootste deel van het slachtvee wordt geïmporteerd uit Venezuela. Door het verhoogen der invoerrechten scheidt men twee problemen, die niet zoo eenvoudig zijn op te lossen. Ten eerste stijgt de prijs van het vleesch, waardoor eene bevolking van ongeveer 65000 zielen (Curaçao en Aruba samen) rechtstreeks wordt getroffen om eene bevolking van ongeveer 5000 zielen te helpen. Ten tweede wordt door dezen maatregel een directen aanval gedaan op den Venezolaanschen handel. Wat dat beteekent voor Curaçao met, zoo-

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES”

Weimarstraat 63, Den Haag

Telefoon 332739

In de onmiddellijke nabijheid van de tramlijnen 3, 5 en 12

Moderne inrichting, voldoende aan de hoogste

eischen van hygiëne en comfort

Zwembaden • Kuipbaden • Stortbaden

Stoom- en heete Luchtbaden

Zeezout-, Dennen-, Koolzuur- e. a. Baden

— Waterbehandeling — 5167

Leden van „Oost en West”.

Het aangewezen adres voor 1e kwaliteit Melk en Melkproducten is de N.V. Melkinrichting „DE NIEUWE LANDBOUW” 5443
DEN HAAG: SCHEVENINGEN:
N.W. Buitensingel 50 Wassenaarschestr. 127
Telefoon 333855. Telefoon 550363.

„Handelsschool voor de praktijk”

De overgang van school naar kantoor.
Eenjarige Dag- en Avondschool.
Stenografie . . . f 10.— per cursus van 3 maanden
Machineschrijven f 10.— per cursus van 3 maanden
Aanmelding van leerlingen dagelijks. 5237
Laan van Meerdervoort 650
TELEFOON 338202.

Een boterham met
HENSING'S ROOMBOTER
is een ware lekkernij.
Belegt ze nu nog met 5327
— **HENSING'S KAAS** —
of
FIJNE VLEESCHWAREN
en U hebt het toppunt van smakelijkheid.
M. HENSING, Van Hoytemastraat 113. Telefoon 775284.

KENNISGEVING
Het Café-Restaurant
„'T GOUDEN HOOFD”
GROENMARKT — DEN HAAG
is vanaf 1 OCTOBER j.l. onder nieuwe Directie van
A. WESTERGAARD (v.h. Restaurateur R'sche Lloyd)
HEINEKEN'S BIEREN 5271

Fa. J. H. van Andel
Huishoudelijke Artikelen,
- Electriche Apparaten - 5432
Electro Vapour Radiatoren, G. E. Koelkasten
Willemsparkweg 30, Tel. 25882, A'dam Z.
Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”.

NUTSSPAARBANK te 's-Gravenhage

SPAART

— VOOR TEGENSLAGEN —

5132

WALDORP-RADIO

De geheele wereld in Uw huiskamer!

Vraagt onze gemakkelijke betalings-conditiën.

5346

Paul Krugerlaan 239-241, Den Haag. = Tel. 333726.

KAWEE'TJES

HAARLEM

Vleeschhouwerij H. Houtman
Koninginneweg 46 — Haarlem

Het adres voor Indische families. 5113

AMSTERDAM

Meubelen — Complete Meubilering

Arnold Houtschilt N.V.

Singel 283 Amsterdam 5633

Hoeden - Mantels - Japonnen

L. AUÉ (v.h. Maison Henri) 5485

Keizersgracht 770 — AMSTERDAM — Tel. 46747
(Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West“)

Zoekt U een goede zaak of rendeerdend bedrijf? ter overname of als deelgenoot. Vraagt vóór alles gratis toezending uitvoerige 5377

ALGEMEENE NEDERLANDSCHE ZAKENGIDS.
Uitgave Makelaars KOUDIJS & Co., Amsterdam, Keizersgracht 302. Tel. 35665. Kant. te Den Haag, Utrecht en Heemstede.

Familie Pension GEELHUIJSEN

STADHOUDERSKADE 131, AMSTERDAM. — Tel. 25668.
Ruime kamers op 1en stand, uitst. keuken, K. en w. str. w. badk. Prijis v.a. f4.— p. p. d. Fam. red. 5461
Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West“.

TH. J. VAN MEERWIJK

Dames Kleermaker

Overtoom 185 — Tel. 84498 — Amsterdam,
Door geheel het land te ontbieden. 5040
Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West“.

LEIDEN

Fijnstrijkinrichting „De Ozon“

Hoogewoerd 70, LEIDEN — Telef. 2675

Wascht en strijkt, Stoomt en verft alles 5631

Borduur-Atelier C. DONCKER

Borduren, Ajouren, Plisseeren, Verven en Stoomen
Ververij „DE REGENBOOG“
Breestraat 159 — LEIDEN — Telefoon 851 5041

Foto- en Kinohandel
JOH. GEIJTENBEEK

Breestraat 79 — LEIDEN — Telefoon 1851
Het adres voor den Amateur-Fotograaf.
Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West“. 5042

Corsetten voor zware figuren.

Corsetten voor sport.

Elastiek 5061

Corsetten.

Corselets.

Buikbanden.

VRAAGT ONS VAKKUNDIG ADVIES.

MAISON

DE RIDDER

Heerengracht 52a
Den Haag - Telef. 110957

KWEEKSCHOOL

van het Departement Nijmegen der Maatschappij tot Nut van het Algemeen.

GUYOTSTRAAT 11 — NIJMEGEN

Vierjarige cursus voor opleiding voor onderwijzer en onderwijzeres met voorbereidende klasse in aansluiting met Lagere School.

Gelegenheid voor het maken van huiswerk op school onder toezicht.

Aan de Kweekschool is een Internaat verbonden ten behoeve van Meisjes Leerlingen met een beperkt aantal plaatsen.

Prospectus verkrijgbaar bij den Directeur der School en aan het Secretariaat, Hertogstraat 141.

5 39 HET BESTUUR.

Efficiency is een geestelijke eigenschap; niet een technische methode. Onvoldoende kennis van het Engelsch heeft die dwaling doen ontstaan. (Maandblad „Succes“).

Leden van „Oost en West“

Doet Uwe inkoop bij de leveranciers, die het „Koloniaal Weekblad“ door adverteeren steunen. Tracht vertrouwde firma's op te wekken tot plaatsing van annonces in het „K. W.". Ook daarmee steunt gij de belangen van de Vereeniging.

JAPONNENHUIS

532 OBRECHTSTRAAT 532
TEL. 334860 - 'S-GRAVENHAGE 5099

TWEED JAPON f 7.50

NAAR MAAT DEZELFDE PRIJS

Hyg. Artikelen en Geneesmiddelen

Koopt men in eigen belang en bij voorkeur in een bonafiden winkel. Steeds het beste tegen concurrerende prijzen. Inlichtingen gratis, ook per brief.

Maison Auzou, Lange Burchtstraat 6, Nijmegen

Telefoon 3594 5007

— Verzending naar Oost- en West-Indië —

Tweemaal per jaar (in Februari en in Augustus) zenden wij, uitsluitend aan particuliere bloemenliefhebbers, gratis onze Iraaie, in koper-diepdruk uitgevoerde prijscourant, rijk geïllustreerd met natuurgetrouwe foto's. Deze prachtige en duidelijke handleiding voor het aanleggen en onderhouden van 'n bloementuin ligt ook klaar voor U! Vraagt spoedig Uw exemplaar aan bij:

N.V. L. Stassen Junior

Hillegom - Tel. 2257

Bloembollen - Planten - Zaden

ALLE ARTIKELEN
WORDEN GELEVERD
ONDER GARANTIE

PRIJSCOURANT GRATIS

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West“ 5055

NEW IMPERIAL Motoren (Blue Prince),
N. S. U. & SIMPLEX Rijwielen met hulpmotor

vanaf resp. f395.—, f175.— en f199.50

El. verl. inbegr. Desgew. gem. bet. voorw. 5043

J. H. GERARTS, L. v. N. O.-INDIË 280-282
Agent Den Haag en omstreken — Telef. 720237

V
F
E
R
T
I
L
I
N
E
T
S

WORDT JONG - BLIJFT JONG

Virilinets (Viriline) voor Heeren
Fertilinets (Fertiline) voor Dames

HET MIDDEL waardoor U verloren energie na één kuur van 3 flacons terug wint. Attesten liggen ter inzage. Vraagt gratis, nog heden, uitvoerige, rijk geïllustr. brochure „Verjonging“, bij 5166

CHEMO-PHARMACIA H.O. - DEN HAAG

of bij:

DEPOTHOUDER HACO'S HANDEL MIJ.
Parelweg 46 — Maastricht

SCHRÖDER

GROENMARKT DEN HAAG
TELEFOON 1-1-6-1-7-3 5322

COMPLETE SLAAPKAMER- AMEUBLEMENTEN

IN MASSIEF EIKEN EN GEPOLITOERDE HOUTSOORTEN

OPKLAPBARE WANDBEDDEN
HET BETERE GENRE, MET UITGEBREIDE
SORTEERING OMBOUWEN, IN HOUT-
SOORT NAAR KEUZE. S. S.

REPEREEREN EN ALS NIEUW OPMAKEN VAN ALLE SOOR-
TEN BEDDEGOEDEREN ONDER VAKKUNDIGE LEIDING

GLASGORDIJNEN
AFGEPAST EN PER METER, IN
VOILE EN MARQUISSETTE, ECRU
FILET, TULLE, ETAMINE ENZ.
DE NIEUWSTE CRETONNES!

als reeds gezegd, zijn groote handelsbelangen aan de overzijde, is niet twijfelachtig.

Beter is het de oplossing te zoeken in het verbeteren van den veestapel der B.W.E. om daardoor in staat te zijn uitstekend vleesch te leveren aan de Benedenwindsche Eilanden voor de beter gesitueerden. Alle faciliteiten worden verschaft om die afname te bevorderen. Gaarne zal Curaçao yams, sweet potatoes, enz. van de B.W.E. afnemen, maar de toevoer is nog niet voldoende, zoodat de producten nog te duur zijn. De arme bevolking van Curaçao mag daarvan toch niet de dupe worden.

Er wordt echter gestreefd naar den verbouw van betere producten, waaraan behoefte is. Voor aard-appelen, peulvruchten, versche groenten en vruchten, alsook voor eieren, is nog afzetgebied genoeg.

Het is ons onbegrijpelijk, dat schrijver eene vergelijking trekt tusschen Nederland en de B.W.E. wat de volksgezondheid betreft. Wij zijn de eersten om toe te geven, dat deze, in vergelijking met Nederland, in het geheele gebiedsdeel Curaçao te wenschen overlaat. Maar dat naar verbetering over de geheele lijn gestreefd wordt, daarvan moge hij overtuigd zijn. Hij verlieze echter niet uit het oog, dat eene algeheele reorganisatie geld, zeer veel geld kost; bij de huidige depressie zijn er geen voldoende geldmiddelen voor een dergelijk ingrijpend plan aanwezig.

Schrijver is niet de enige, die aan het Antillenfonds heeft gedacht. Wanneer het noodig is, springt dit fonds steeds bij, maar... hangt het niet aan de groote klok.

Indedaad zou het van een slecht inzicht getuigen, wanneer men beweerde, dat de B.E.W. in goeden doen waren. Gelukkig het land, waar de bevolking overal een rijk bestaan vindt. Wordt in het Moederland geen armoede geleden? We zeggen armoede, hoewel het op de B.W.E. nog lang niet zoover is. Het leven op de B.W.E. is sober; in eenige streken in Nederland armoedig.

De oude bronnen van inkomsten (zoutindustrie, mullers) zijn opgehouden te vloeien. Nu zal het Gouvernement den eilanden weer nieuw leven moeten inblazen. Goed, maar daarvoor is de medewerking der bevolking noodig. Het is ontegenzeggelijk prettig en gemakkelijk te wachten tot het Gouvernement sommen gelds distribueert om deze dan rustig op te souperen. Het Gouvernement kan ook een anderen weg inslaan en de menschen leeren hun handen uit de mouw te steken, zoodat zij een eenvoudig bestaan kunnen vinden. Ondanks de zeer ongunstige voorwaarden, waaronder het Gouvernement werkt, helpt het allerwege ertoe mede, de bevolking aan den arbeid te zetten tot haar eigen opheffing. Aan de bevolking is ten slotte het laatste woord, n.l. dat van een spontaan: „Wij willen medewerken”.

Tot slot van dit artikel nog eene enkele opmerking voor den heer M. en anderen, die, bij de publicatie, het plan tot opheffing der B.W.E. hebben bestudeerd.

Wacht, om het bestwil der B.W.E. af. Is het

Schoonheidsleer

Gave, zachte, fraaie handen bij dagelijksch werk zijn alleen mogelijk, wanneer U zich tot gewoonte maakt Uw handen van tijd tot tijd met een weinig Purol in te wrijven.

5492

mogelijk nu reeds te zeggen: „Het plan is gelukt of mislukt” of „Het plan deugt niet”? Neen. Men moet den uitvoerders den tijd geven het plan te volvoeren.

Voor hen, die ervan overtuigd zijn, dat het Bestuur alles in het werk stelt, om het plan tot werkelijkheid te maken, mogen wij nogmaals herhalen: geeft den uitvoerders den tijd. De voortvarendheid waarmee de eerste daden zijn gesteld, ontzenuwt de vrees, dat de verwezenlijking té lang op zich zal laten wachten.

B.

★

Ik ben der Redactie van het K. W. dankbaar voor de gelegenheid welke zij mij geeft om aan de opmerkingen van den heer B. mijnerzijds iets toe te voegen.

Vooraf moge ik even een lapsus herstellen in mijn artikel van November verleden jaar, welke ik eerst opmerkte, toen het voor correctie te laat was. Ik schreef dat Suriname ongeveer even ver van Curaçao ligt als de B.W.E., hetgeen zijn moest ongeveer twee maal zoo ver; de afstanden Suriname—B.W.E. en Suriname—Curaçao zijn ongeveer gelijk, doch de derde zijde van den driehoek is maar half zoo lang. De kracht der redeneering welke op die afstandenkwestie was gebaseerd, wordt door deze verbetering versterkt.

De beschouwingen van den heer B. bieden, als bestrijding van het door mij aangevoerde, weinig houvast en nog eens die punten in mijn betoog naar voren te brengen, waarop mijn geachte opponent het stilzwijgen bewaart, zou geen zin hebben.

Ik heb er op gewezen, dat het Bestuur met betrekking tot de bevordering van landbouw en veeteelt niets anders in uitzicht had gesteld dan een reeds bestaande vereeniging — en een andere welke nog tot stand moest komen — te zullen steunen, wanneer die vereenigingen met practische voorstellen voor den dag mochten komen (K.W. 30-7-'31, blz. 370 c.) wat mij als resultaat van langdurige Overheidsstudie nogal poover voorkwam. Nu komt de heer B. ons vertellen — en hij moet het weten — „de door den heer M. bedoelde vereeniging is reeds lang ter ziele”. Wat moeten wij nu van de zaak denken?

Dat op de begroting voor 1932 ten behoeve van het vervoer van personen en goederen tusschen de eilanden onderling (d.w.z. alle zes eilanden waaruit het Bestuursgebied Curaçao bestaat) 62.000 gld. is uitgetrokken, wijst niet op een nieuwen koers met betrekking tot de opheffing der B.W.E.; hetzelfde bedrag was voor 1931 en voor 1930 ook begroot en in laatstgenoemd jaar werd ruim $\frac{3}{4}$ van die som ook werkelijk uitgegeven. Natuurlijk, de Bestuursdienst eischt een verbinding te water.

Inderdaad was het mij bekend dat er een halfmaandelijksche stoomvaartdienst tusschen de beide eilandengroepen is tot stand gekomen en dat dit door het Gouvernement wordt beschouwd als een verbetering van beteekenis, wat het ook ongetwijfeld moet zijn voor het reizend publiek, vooral voor hen die zich van de benedenwindsche naar de bovenwindsche eilanden moeten begeven. Ik weet ook dat de Koloniale Raad niet bijster gesticht was over de wijze waarop de overeenkomst met de stoomvaartmaatschappij was tot stand gekomen en heb den indruk gekregen dat men op de B.W.E. het tegendeel van enthousiast was over de nieuwe verbinding. Dit laatste is niet zoo dwaas als het h.t.l. misschien lijkt; er varen nog altijd zeilschepen van de B.W.E. en dank zij den passaat en den geringen afstand — zie hooger — speelt voor de producten waar het om gaat, de snelheid van het vervoer geen rol van bepaald overwegende beteekenis. Snelle scheepvaartverbinding, draadlooze telegraphie en gecentraliseerde verkoop zijn in het algemeen voordeelen, — wie zou dat ontkennen? Zoolang echter niet vaststaat dat het organisatie van deze soort was waarop de B.W.E. wachten om tot grootere productiviteit en daardoor tot meerdere welvaart te geraken, mag er slechts worden gesproken van maatregelen van secundair belang.

Hoe het gesteld is met die van primair belang? Op St. Eustatius, zegt de heer B., is reeds „zeer veel grond” aan kleine landbouwers uitgegeven (hoeveel en door wie?) en op St. Maarten wordt dit „zoo veel mogelijk bevorderd”. In de zitting van den Kol. Raad echter van 5 Aug. '29 verklaarde de Administrateur van Financiën — ambtshalve beheerder van het domein — dat op St. Maarten de uitgestrektheid van den domeingrond „uiterst klein” is en ik heb nergens gelezen dat het Gouvernement wederom gronden ter verkaveling wilde aankopen. Van actieve en directe deelneming van den kant van het Bestuur aan maatregelen tot oplossing van het agrarische vraagstuk zegt de heer B. even weinig als indertijd de welvaartsnota er van zeide.

Dat over een begrootingsbedrag van 35000 gld. kan worden beschikt voor voorschotten ten behoeve van land- en tuinbouw en veeteelt — voor de drie benedenwindsche en de drie bovenwindsche eilanden tezamen — was mij ook al weder bekend; dezelfde som was ook voor 1930 uitgetrokken en er is in

dat jaar iets meer dan de helft van gebruikt geworden. Al het overige gelijkblijvende kan men dus in 1932 iets meer doen, maar daarvoor was geen na ettelijke aankondigingen eindelijk verschenen welvaartsplan noodig geweest.

De heer B. geeft toe dat ik heb toegegeven dat de op Curaçao en Aruba verdiende loonen voor een deel wel ten goede zijn gekomen aan de verbetering der toestanden op de B.W.E. en hij erkent ook dat dit voor een ander deel weder niet het geval is geweest. Brengt ons dit echter iets verder, of doet het aan mijn betoog eenige afbreuk?

Ik heb mij heelemaal niet ongerust gemaakt over de korthed der mededeeling betreffende de taalkwestie, integendeel, ik heb beweerd dat ook die enkele regels — en nog het een en ander meer — gerust hadden kunnen worden gemist. Mijn grief was dat, wanneer men alles wegdacht wat in het plan tot materiele opheffing der B.W.E. als blad-vulling moest worden aangemerkt, er aan essentielen inhoud zoo weinig overbleef.

Hoever het Bestuur moet gaan wanneer het aan den Kolonialen Raad zijn overwegingen voorlegt heb ik natuurlijk niet uit te maken; de Raad zelf is bij dit vraagstuk meer geïnteresseerd. Dat in dit bijzondere geval de Raad, die zoo herhaaldelijk naar de plannen van het Gouvernement had gevraagd, recht had gehad op meer, staat voor mij vast, aangenomen dan dat er inderdaad iets van beteekenis viel mede te deelen.

Ik heb geen beschermende rechten bepleit, alleen schreef ik dat onder zekere omstandigheden verhooging op bepaalde artikelen nog niet een zoo verwerpelijk middel zou zijn om den afzet op Curaçao en Aruba van producten der B.W.E. te bevorderen; de door het Gouvernement uitgesproken vrees voor „repressailles” van het buitenland achtte ik misplaatst. In stede van mij nu terecht te wijzen, door de Curaçaosche uitvoerartikelen te noemen welke het buitenland wederkeerig zou kunnen treffen, vertelt de heer B. ons dat Curaçao vee invoert uit Venezuela, een invoer welke binnen afzienbaren tijd zeker niet zal kunnen worden gemist. Wie het begrijpt moet het maar zeggen!

Dat Curaçaosche statistische cijfers betreffende de volksgezondheid vergeleken worden met overeenkomstige Nederlandsche cijfers — met cijfers dus van een land dat in dit opzicht in gunstige condities verkeert — ten einde te kunnen vaststellen in welke mate Curaçao nog achterlijk is, — wat is daar voor onbegrijpelijk aan? Misschien dat de Curaçaosche cijfers nog gunstig afsteken bij die van — laat ons zeggen — Venezuela, maar dat zou dan een schrale troost zijn.

De raad van den heer B. om af te wachten is zeker goed bedoeld, — maar, is er veel grond voor vertrouwen in de diligentie der Willemstadsche autoriteiten? Wanneer men een klein staaltje wil van de tot dusver betoonde voortvarendheid, dan moge ik het volgende op zich zelf misschien niet heel belangrijke geval hier releveeren. Op 17 Febr. 1930 deelde het Gouvernement aan den Raad mede (M. v. T. begroting 1931) dat te Philipsburg — op St. Maarten — zich „steeds” het gemis van een hijskraan op den steiger „sterk” had doen gevoelen, maar dat het nu „bepaald noodzakelijk” was geworden in dit gemis te voorzien, reden waarom men voor dit doel 1500 gld. aanvraag. Naar ik meen is de kraan er in het laatst van 1931 ook werkelijk gekomen.

Wat de heer B. mededeelt aangaande het in stilte weldoen van het Antillenfonds, heeft bij mij even de vraag doen opkomen hoe ik het nu eigenlijk had. De stand van dit fonds en die van het Curaçaosche ondersteuningsfonds, alsmede de steun welke van die beide fondsen wordt genoten, zijn gegevens welke n.b. telken jaar worden opgenomen — onder het hoofd Armenzorg — in het Verslag van Bestuur en Staat, door de Regering in Nederland — krachtens een Grondwetsbepaling — aan de Staten-Generaal uitgebracht. Dat des Heeren B.'s opmerking weinig verband houdt met hetgeen ik over de fondsen in kwestie heb gezegd, doet er hier niet zooveel toe; ik heb mij echter afgevraagd of wij nu uit Curaçao ook al officieuze inlichtingen gaan krijgen welke met een zelfde oog moeten worden bekeken als sommige officieele.

Laat ik wat die officieele berichten betreft alweer een staaltje mogen noemen; ditmaal gaat het om een hoogst gewichtige aangelegenheid. In de 16 Febr. 1931 gedateerde M. v. T. op de begroting voor 1932 — een stuk waaraan natuurlijk de Administrateur van Financiën in niet geringe mate moet hebben medegewerkt — werd woordelijk gezegd: „Daar alles er op wijst, dat de tijd van grooten voorspoed voor Aruba vooralsnog niet ten einde is gekomen, konden voor dat eiland ruime kredieten... worden aangevraagd.” Nog geen vier maanden later — immers op 10 Juni 1931 — werd in een vergadering der Curaçaosche Bank, verslag uitgebracht over het jaar 1930, vermoedelijk door den Adm. v. Fin., die ambtshalve voorzitter is. Wat lezen wij in dit verslag over Aruba? Onder het hoofd Economische toestand: dat deze in 1930 nog „vrij gunstig” was geweest, maar minder goed dan in

Wie de Schoen past trekt hem aan in Bronkhorst goedkoopste Schoenenmagazijnen

Vlamingstraat 35
Den Haag 5581

Gedempte Gracht 3 - Theresiastraat 93 - Paul Krugerslaan 15 - Frederik Hendrikslaan 234

Bruine Boxcalf Dames mollières met fantasie inzet	4.48
Dames zwarte en bruine lakmollières met cubahak (extra aanbreding)	5.75
Dames lakriemschoentjes met slangenleer en Frarsche hak	5.25
Zwarte Boxcalf Jongens mollières vanaf	2.95
Bruine Boxcalf Jongens mollières vanaf	3.45

ALLES GEGARANDEERD

*den Haag 26
Kasfoulaan
Tel. 11 11574*

*Haagsche Schoolvereniging
Opleidingschool voor
Ryssen, Eymen, Hrsd.
Moderne methoden
Kleine klassen
Dir. H. H. H.*

1929 en dat in het laatste kwartaal de invloed der algemeene malaise ondervonden was. Onder het hoofd Handel: dat gedurende het laatste kwartaal „sterk“ de invloed was ondervonden der algemeene malaise. Onder het hoofd Industrie: dat de Lago Oil and Transport Comp. Ltd. het voornemen had gehad de capaciteit harer installatie te verdubbelen, maar dat van dit voornemen was afgezien, met het oog op de minder gunstige tijdsomstandigheden. Onder het hoofd Postsparbank: dat er op Aruba in 1930 bijna 47 mille was ingelegd, maar ruim 53 mille was teruggevorderd. Commentaar overbodig!

Er is op Curaçao en hier in het Moederland veel gesproken en geschreven over de B.W.E.; moge nu eens de stem worden gehoord der Bovenwinders zelf, bij wie het volgens den heer B. tot dusver heeft ontbroken aan voldoende neiging tot medewerking.

M.

N.V. Drogisterij

De „Salamander“

„De Haagsche Drogist“

Winkels door geheel Den Haag,
Rijswijk en Voorburg. 5050

Telefonische bestellingen onder n. 110454.

Van Week tot Week.

Van Maandag 14 tot Zondag 20 Maart.

Het wetsontwerp over de Bestuurshervorming in de Buitenbezittingen van N. O. I. werd 18 dezer door de 2e Kamer ongewijzigd aangenomen.

Den 23sten dezer vond, onder voorzitterschap van den G. G. een gecombineerde vergadering plaats van de Bezuinigingscommissie, den Raad van Indië en den Raad van Departementshoofden, ter bespreking van de algemeene richtlijnen der verdere bezuinigingen.

De irrigatie-plannen van de B. O. W. vinden voortgang in vertraagd tempo, zoodat inplaats van 6 miljoen gulden in 1932 de helft zal worden verwerkt opdat de werkverschaffing en productieverhooging voortgang kunnen vinden.

Bepaald is dat gehuwde landsdienaressen niet-kostwinsters ten hoogste een jaar wachtgeld en non-activiteits-tractement zullen genieten.

De Indische Fijnproever

kan alleen smakelijk vinden de origineele
OBLIES, (Kwee Semprong)
welke verkrijgbaar zijn in blikjes van 25 stuks à f 0.60
per blikje, van 5187

G. J. GERRITSEN
VALKENBOSCHLAAN 352, DEN HAAG — Tel. 332807

De raad van departementshoofden heeft voorgesteld, dat recht verkregen zal worden op het eerste verlof na 8 jaren dienst, op een tweede na 7 en op een derde na 6 jaren dienst. Daarna zullen geen aanspraken op verlof meer worden erkend.

„Volkshuisvesting“ te Soerabaja heeft besloten een nieuw plan voor het bouwen van kleine woningen uit te voeren. De kosten bedragen ruim f 100.000, niet inbegrepen grond, wegen en rioleering. Indien de regering medewerking weigert, zal de gemeente den bouw overnemen. Waarom ook niet? Wie het breed heeft, kan het breed laten hangen! En, Sijmen moet 't betalen.

Een ontwerp-ordonnantie tot instelling van de acte M.-O. boekhouden, overeenkomende met de Nederlandsche, is ingediend. De eerste examens kunnen aan het einde van dit jaar worden afgenomen.

Monseigneur A. J. H. V. Verstraeten, apostolisch vicaris van de Kleine Soenda-eilanden, titulair bisschop van Myriofido, is ten gevolge van een auto-ongeluk 16 dezer tusschen Endeh en Bandjawa overleden.

's-Gravenhaagsche
Zwem- en Badinrichting
Mauritskade — Telef. 113030

Twee afzonderlijke zwembassins voor dames en heeren den geheelen dag goepend. — Russische-, Turksche-, Electr. Licht-, Electr. Kuip-, Douche en Geneeskundige Baden.
— Tarief gratis op aanvraag — 5107

BREEKT MET DE OUDE SLEUR
VERWACHT MET

UW INTERIEUR

WESSELING & Co.
ACCOUNTANCY EN BELASTINGZAKEN

LEIDEN - ST. AAGTENSTRAAT (h. Steenstr.)
TELEF. 2092 5635

De volgelingen van Teukoe Sabi hebben tevergeefs de bemiddeling van Panglima Polim inzake het oeléebalanschap verzocht. De jongere broer van Teukoe Sabi zal benoemd worden tot Oeléebalang Tjoet van Oleuegle, onder voorgedij van zijn oom.

De Djokjasche Volkspartij, met 20.000 leden, propageert swadesji, o.m. door het branden van Javaansche lampjes, gevuld met klapperolie, in verband met de stijgende petroleumsprijzen. De swadesji vormt een voornaam punt van het congres van alle volkspartijen, dat in Mei a.s. te Makassar wordt gehouden.

Ir. Soekarno heeft bij het huwelijk van den politieken leider Maskoen met de leidster der vrouwenbeweging een redevoering gehouden, waarin hij toejuichte, dat de vrouwen meer en meer aan de vrouwenbeweging deelnemen. Ondoordachte, klakkelooze invoer van uitheemsche zeden of methoden is menig land en volk een pest geworden. Dit wordt te vaak vergeten.

Naar aanleiding van een bespreking van den raad van beheer van de N. I. S. met den B. E. N. I. S. O.

over de verlaging van de suikervrachten van den oogst 1931, welke thans f 1 per 100 kilogram bedragen, opende de N. I. S. onderhandelingen met diverse concerns op Java over de basis van een vervoercontract voor den tijd van drie jaren, waarbij de vracht 10 procent van den verkoopprijs zal bedragen met een minimum van 85 cents per 100 kilogram suiker uit den oogst 1932 en een minimum van 70 cents per 100 kilogram suiker uit den oogst 1933, terwijl dan voor den oogst 1931 90 cents per 100 kilogram suiker zal worden in rekening gebracht. De voorstellen konden geen algemeene instemming verwerven, zoodat ten slotte de verlagingen, welke de N. I. S. voorstelt, slechts ten voordeele komen van 32 suikerfabrieken, waarvan de meeste in de Vorstenlanden liggen.

De voorzitter der Ver. van Ned.-Indische Spoor- en Tramweg Mijnen heeft bij den G. G. subsidie of toekenning van locale verkeersmonopolies bepleit.

Teruggekeerde werklooze Deli-contractanten maken de omgeving van Modjokerto, Djombang, Paree en Kediri onveilig; zij verschaffen zich in warongs, voornamelijk in kleine desa's, zonder betaling eten, drinken en rookwaren. Bij Paree hielden zij een autobus aan met de bedoeling de inzittenden uit te schudden. Dit werd voorkomen door het ingrijpen van politie. In het aangrenzende Malangsche namen de veldpolitie en het bestuur voorzorgsmaatregelen.

Uit de cijfers van de eerste maanden van 1932 blijkt, dat tot dusverre de immigratie in Ned.-Indië van Chineezers met 60 % is achteruitgegaan, mede in verband met de verhooging van de toelatingsgelden.

De Deli Plantersvereniging deelt mede, dat een afdoende regeling is getroffen inzake de Zondagrust in de cultures. Deze regeling voorziet erin dat de assistenten verplicht zijn vrije dagen te nemen, terwijl op Zondagen en hari besars (vrije dagen) één assistent wachtdienst heeft, die een anderen Zondag vrij krijgt.

De Japanners gaan voort met den aankoop van groote hoeveelheden mais. De bestuursambtenaren waarschuwen de bevolking tegen uitputting van den voedselvoorraad.

Het ministerie van koloniën verstrekt de volgende officiële mededeeling:

De Britsche en Nederlandsche regeeringen hebben, in samenwerking met vertegenwoordigers van rubberproducenten in Britsche en Nederlandsche overzeesche gebiedsdeelen, onderhandelingen gevoerd teneinde na te gaan of een uitvoerbaar plan tot verbetering van de rubber-situatie zou kunnen worden ontworpen. In den loop van deze onderhandelingen hebben de Britsche en Nederlandsche regeeringen de gouvernements van Ceylon, Malakka en Nederlandsch-Indië geraadpleegd.

Na een zorgvuldige beschouwing van den toestand zagen de beide regeeringen zich genoopt te concluderen, dat het onder de huidige omstandigheden niet mogelijk is een internationaal plan te ontwerpen en uit te voeren, waardoor een doeltreffende regeling van de productie of den export van rubber zou worden gewaarborgd.

Omtrent de suikerconferentie te Parijs is nog niets met zekerheid te melden. Volgens sommigen zou Cuba het plan Chadbourne hebben opgezegd en Perez gelast hebben Parijs onmiddellijk te verlaten. Volgens anderen zouden de besprekingen Maandag 21 dezer worden voortgezet en de toestand momenteel zelfs hoopvoller zijn.

Het heet dat wegens gebrek aan middelen het Van Heutz-monument te Batavia niet behoorlijk zou kunnen worden afgewerkt. Dit zou wel diep treurig zijn.

Berichtgeving hoofdzakelijk ontleend aan Aneta en de N. R. Ct.

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt

„The Emperor Jones“,
Maandag 4 April in den Kon. Schouwburg.

Zooals reeds verleden week hier met een enkel woord werd aangegeven, luidt als boven de titel van 'n tooneelstuk van O'Neill, dat op Maandag 4 April a.s. in de Koninklijke Schouwburg te 's-Gravenhage zal worden opgevoerd door de studenten der Indologische Faculteit van Utrecht, met welwillende medewerking van den Neger-arts, Dr. L. Lashley, uit Suriname, thans assistent van Prof. Weve, aan het Ooglijdersgesticht te Utrecht. Deze speelt op meesterlijke wijze de hoofdrol in dit drama, dat door geen der Nederlandsche tooneelgezelschappen aangedurfd is; hij draagt dan ook het geheele stuk, terwijl een twintigtal studenten, waaronder eene vrouwelijke, allen als negers, slechts bij-roletjes te ver-

VAN MARLE EN BIGNELL

Lange Voorhout 58
's-GRAVENHAGE

KUNSTVEILINGEN
MEUBELVEILINGEN
TAPIJVEILINGEN

Op aanvraag
wordt Catalogus
toegezonden

vullen hebben. De heer Lashley heeft het stuk ook in Hollandsch nederdialect vertaald, waardoor het een bijzonder cachet kreeg.

Door den ervaren en zeer kunstzinnigen regisseur *Adriaen Hooikaas*, is het geheel zóó uitnemend geësceneerd, dat het te Utrecht, waar het stuk verleden jaar tweemaal voor liefdadige doeleinden werd opgevoerd, geweldig ingeslagen is. Er was slechts één roep van bewondering over en alle recensies waren vol lof.

Aan de „Inleiding” van het programma der Utrechtsche voorstellingen, geschreven door J. b., ontleenen wij het volgende:

„Eugène O'Neill is ongetwijfeld de belangrijkste Amerikaanse dramaturg van dezen tijd. Zelfs wordt hij door sommigen als de grootste levende schrijver van de geheele Engelsche dramatische kunst beschouwd. Hoe 't ook zij, de O'Neill, dien wij uit „The Emperor Jones” leeren kennen, geeft blijk de eischen en voorwaarden van het toneel van dezen tijd diep doorgrond te hebben.

De inhoud van het stuk is in het kort de volgende:

„De hoofdfiguur van het stuk is een neger, die eenige jaren lang bediende is geweest in een Pullman-car, daar in aanraking kwam met de onderstenen der Westersche maatschappij, waarvan hij weinig goeds heeft geleerd.

Na een oneenigheid over een dobbelpartij, vermoordde hij daar een van zijn kameraden en werd tot dwangarbeider veroordeeld, doch wist later te ontvluchten, waarbij hij een Europeesch opzichter naar de andere wereld hielp en ten slotte belandte hij op een der West-Indische eilanden, waar de bevolking nog geen democratisch zelf-bestuur is opgedrongen, de bestuursvorm dus nog een z.g. Keizerrijk is.

Daar weet hij, door zijn grootere „ervaring” spoedig de macht in handen te krijgen en zichzelf tot „Keizer” te maken. Met buitengewoon veel talent bedient hij zich van zijn in Amerika veroverden voorsprong, ten koste van de inheemsche bewoners van het eiland. Maar hij is te hard van stapel gelopen in de toepassing van zijn nieuwe beginselen; het blijkt, dat de bevolking zijn regiem beu is en, onder het slaan van het tom-tom, voorbereidselen maakt om hem te verjagen.

Hoewel hij een dergelijke mogelijkheid heeft voorzien, komt deze revolutie hem toch nog onverwachts en ziet hij zich genoodzaakt, tegen den avond, te voet het bosch in te vluchten, in de hoop den volgenden morgen de kust te bereiken en een boot te vinden, die hem verder in veiligheid zal brengen.

Hij is niet bang. Zijne achtervolgers hebben immers geen zilveren kogels en alleen daardoor, heeft hij hun wijs gemaakt, kan hij doodelijk getroffen worden. Hij heeft een „te sterken geest voor looi kogels”. Zelf heeft hij 5 looden en één zilveren kogel, waarvan hij den laatsten, zoo het noodig is, zelf zal gebruiken, „niet noodig, zij probeer”.

Het eentonige, ononderbroken rythme van het tom-tom doet hem zijn zelfvertrouwen verliezen en jaagt hem op. Van honger, vermoeienis en angst krijgt hij hallucinaties. In zijn overspannen geest beleeft hij zijn verleden opnieuw: de kleine angsten, die de Londensche handelsagent *Henry Smithers* bij hem opgewekt heeft; nogmaals vermoordt hij zijn vriend Jeff; weer is hij dwangarbeider. Doch niet alleen zijn eigen verleden, dat van zijn gansche ras hangt daarmee samen: hij wordt als slaaf verkocht; de foltering van het slaventransport ondergaat hij. En ten slotte haalt hij ook, wat hij het diepst in zijn ziel verborgen hield, naar boven: de Afrikaansche Medicijnman, die hem dwingt boete te doen voor den Krokodilgod. Nog verzet hij zich, al kost 't hem nu ook zijn zilveren kogel, om van deze kwelling verlost te worden.

Den volgenden ochtend, als zijn belagers hem eindelijk achternagaan, wordt hij, niet ver van de

plaats, waar hij 's avonds het woud inging, gevonden en met de zilveren kogels, die zij gedurende den nacht gegoten hebben, neergeslagd.

Bestaat er in het begin van zijn nachtelijken tocht voor hem nog een scheiding tusschen zichzelf en zijn waanvoorstellingen, hoe verder hij gaat, hoe meer die scheiding vervaagt. Lichamelijk maakt hij deel uit van het visioen; ten slotte ook dat niet meer; zijn ziel ligt in haar gansche onafhankelijkheid en onmetelijkheid voor ons open.”

J. b. merkt dan terecht hierbij op:

„Elk tafereel is met zulk een intensiteit voor ons geschilderd, is zoo geladen, veroorzaakt zulk een beklemming in ons, dat wij geheel met Jones meelijden. Wij ondergaan die visioenen met hem, we worden zelve door het tom-tom achtervolgd, er stijgt ook in ons, uit het diepst van onze ziel, een ver-menschelijke angstkreet op.

„Zoo is deze tragedie in de eerste plaats die van den mensch, strijdend tegen zijn onafwendbaar noodlot, dus in dezen z'n klassiek te noemen.

Uit een technisch oogpunt beschouwd, is „The Emperor Jones” ook een zeer belangrijk werk. Dit in monologen geschreven drama kan men alleen, op het toneel vertoond, in zijn volle grootsheid beleven, waardoor bezazen wordt, dat voor waarachtig toneel (en voor het hedendaagsche toneel in het bijzonder) handeling (drama) een allereerste vereischte is en het woord daarbij slechts een dienende functie bezit.

„Hoeveel er ook gezocht is naar middelen, die de handeling zouden kunnen ondersteunen, O'Neill laat ons zien, dat deze alleen mogelijk zijn, indien ze organisch uit het stuk zelf gegroeid zijn. Het tom-tom is op deze wijze niet alleen de voortdurende achtervolger, het registreert bovenal de innerlijke constellatie van Jones en daarmee geeft het tevens steun aan de eigenlijke handeling, want deze vindt plaats in Jones zelf (voor ons a's visioenen op het toneel gebracht) niet buiten hem. Van deze zijde beschouwd, is *Emperor Jones* dus expressionistisch.

Grijpen wij nu weer op bovengenoemde klassieke eigenschap terug, dan in het tom-tom, van uit 'den hoek, te vergelijken met den antagonist uit het Grieksche treurspel.”

Wij Hagenaars mogen 't als een voorrecht beschouwen, dat wij nu in de gelegenheid worden gesteld om dit mooie, moderne toneelstuk op zoo uitnemende wijze te zien opgevoerd.

De Utrechtsche Indologen Vereeniging is, op verzoek van den Raad van Beheer van *Boeatan*, bereid gevonden het drama, met een daaraan voorafgaande meer luchtige énaacter, tweemaal op te voeren: des middags en des avonds, in de Koninklijke Schouwburg op Maandag 4 April a.s., opdat zooveel mogelijk personen er van zouden kunnen profiteren, tegen de gewone theaterprijzen.

De netto-opbrengst dezer beide voorstellingen zal tusschen het *Haagsche Crisis-Comité* en *Boeatan* worden verdeeld.

Toegangskarten zijn in Heulstraat 19 dagelijks tusschen 10 en 6 uur te krijgen en van af Zaterdag 2 April ook aan de Schouwburg, waar tevens karten te bespreken zijn.

Ongetwijfeld zal, ten bate van dit *dubbele goede doel al spoedig* de zaal voor beide keeren *uitverkocht* zijn!

Indisch buffet.

Gedurende de pauzen zal er, onder de goede zorgen van het *Boeatan-dames-propaganda-comité*, naast een Hollandsch, ook een *Indisch buffet* zijn, dat zijn voortreffelijken naam bij de fijnproevers zeker zal handhaven.

Eind goed, al goed.

Buitendien heeft de Directie van *Hotel des Indes* aangeboden hare prachtige zaal — door *Boeatan* voor deze gelegenheid in een Indisch Paradijs omgevoerd, onder leiding van den kunstschilder *Dick van Driest* — des avonds, na afloop der voorstelling beschikbaar te stellen tot dansen, onder een beroemde jazzband, afgewisseld door attracties, tot 5 April, 3 uur v.m., terwijl dan alle consumpties tegen veel verminderde crisisprijzen zullen worden aangeboden.

Ook hiervoor zijn nu reeds toegangskarten te verkrijgen in Heulstraat 19, waar men dan tevens, naast de vele andere produkten van Oost- en West-Indische Volkskunst, in de Toonkamers binnen, voor het uitstapen, een speciale, kleine tentoonstelling kan bewonderen van inheemsche zelfverdiend werk uit verschillende streken van den Ned. Indischen Archipel, keurig geëtaleerd op voornamelijk blauwgeïnte Soemba-ikats, en er in het achterlokaal eene aardige collectie oud-Chineesche aardewerk, uit Bali afkomstig, te zien en te koop is.

Dit laatste schijnt nu juist algemeen zeer in den smaak te vallen van het Haagsche publiek, want behalve in *Boeatan*, zijn er ook tentoonstellingen van in andere kunstzaken. Doch hierover een volgende keer.

SCHOOLVEREENIGING „INSTITUUT WOLTERS”

Surinamestraat 25 - Den Haag

O P L E I D I N G

voor Gymnasium, H.B.S. en Lyceum
KLEUTERKLASSE

voor kinderen van 3 tot 6 jaar

Inlichtingen dagelijks aan de school, liefst van 10 tot 11 uur
Telefoon 180347

De Directeur,

5075

U. ANDRINGA

Ook het vorige jaar slaagden wederom alle (3) leerlingen.

Vestigt U te Scheveningen

Modern ingerichte étagewoningen te huur,
Harstenhoekweg 193 tot 239

Huurprijzen vanaf f 475.— per jaar.

Dicht bij strand en station.

v. d. ELSHOUT & DE BAKKER.

Telefoon 3 8063 3 8587, 556221

5311

Het lokaal voor Wek. Publ. Veilingen

LEIDSCHEGRACHT 76, AMSTERDAM

is een vertrouwde, reeds 30 jaren bestaande Inrichting, voor den verkoop van

Nette Inboedel en Kleeding

TELEFOON 49900

5466

W. J. GERDING & Co.

Makelaars

Zoonoodig verkoop en afrekening binnen één week

Boekhandel E. NOORDIJK

BANKAstraat 14a

DEN HAAG

Telefoon 111434

5388

= ALLE SCHOOLBOEKEN =

Romans - Leesgezelschappen - Bibliotheek
Schrijf- en Teekenbehoeften

Internation. Chauffeur Mechanicienschool
DE VOOGT
Refer. van Rijks- en Gem. Instellingen
Vraagt prospectus
55 Amsterd. Veerkade 55, Den Haag. Let op julsten naam en adres
Telefoon 114295

5009

Van der Linden's Woontechniek

Voor 't gedistingeerde Interieur

Meubelmakerij Bshangerij Stoffeerdery Verhuizingen

VAN DER LINDEN

J. S. BACHSTRAAT 51 — UTRECHT

Fabriek OUDENRIJN 38 — Telefoon 14819

Vertegenwoordigers overal te ontbieden.

5162

INSTITUUT HOMMES

BYZ. HOOGERE BURGERSCHOOL A.5, j.c.

HOOG ZAND

TWEE GERENOMMEERDE INTERNATEN.

PRIMA INDISCHE REFERENTIES.

5350

Abonneert U op:

en

Adverteert in:

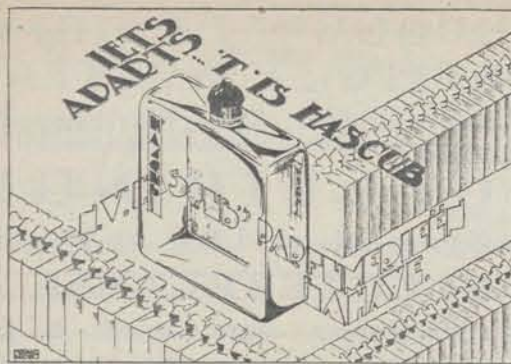
Het Katholieke Dagblad van
den Haag en Omstreken

DE RESIDENTIEBODE

Torenstraat 27 — DEN HAAG

Telefoon 116120

5394

5606

**Paedologisch Instituut
VALERIUSPLEIN 11 AMSTERDAM**

INRICHTING VOOR OBSERVATIE VAN
MOEILIJKE EN ACHTERLIJKE JONGENS.

Geeft na 4-8 weken observatie paedagogisch advies
aan ouders of voogden omtrent geplaatste pupillen.
Directeur: Prof. Dr. J. WATERINK.
Medisch adviseur: Prof. Dr. L. v. D. HORST.
Verpleeggeld f 3.50 — f 4.50 per dag. 5108

GRATIS

een prospectus van Bureau
„DE MIDDENSTAND”
Bentinkstraat 21 - Den Haag
op aanvraag Telefoon 556642
Koop en Verkoop van Zaken.

5025

**FIRMA LAÏET EN JANSSEN - UTRECHT
KLEERMAKERIJ**

5168

KEISTRAAT 5 — TELEFOON 10418

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”
— Coupeursbezoek door geheel Nederland —

LANDHUIZEN TE WASSENAAR.

Deyleroord, Nieuwbouw. 5023

Te koop of te huur. Zeer geriefelijk met Badkamer en 2
Closets. Zeer billijk. Hypotheek à 5 pCt. beschikbaar. Bij
halte H. T. M. en R. K. Kerk. Sleutels Tulplaan 21.

UTRECHT

UFRARADIO Radio-toestellen, direct op het lichtnet aan te
sluiten (geén accu en anodebatterij), met inge-
bouwden luidspreker. Smaakvolle uitvoering in
gepolitoerd notenhout. — Prijs f 195.—
UFRARADIO - UTRECHT
Wittevrouwensingel 2 (5145) Tel. 16024

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschr.

I. Uit de Europeesche Pers.

Twijfelmoedigheid.

Het artikel van Ds. F. Kleyn: „Terugreis”, in het
Orgaan der Vrijz. Hervormden, had ook de aandacht
van het Soer. Hbl. (13/2, 2de bl. „Twijfelmoedigheid”,
Z.). Het is — n. l. o. van Z. — een opmerkelijk
verschijnsel van dezen tijd: dat het Westen zoo ernstig
aan zichzelf begint te twijfelen. Vooral voor het Westen
zijn twijfelmoedigheid en passiviteit gevaarlijke
dingen. Fatalisme in het Oosten slaat tenminste alle
zwakken neer en werkt als zoodanig zeer selectisch.
Wij echter houden de zwakken in stand; wij schenken
bijzondere belangstelling aan den psychopaat. Bij ons
begint het volwaardige te verkommeren, geestelijk ge-
zonden en krachtigen zoeken vergeefs naar sympathie,
en aldus brengen wij den standaard van ons volk jaar
op jaar naar beneden, met ons kultureel stelsel. Zoo
vreet de twijfel in ons eigen kunnen steeds dieper en
men verliest gestadig meer de groote nationale belan-
gen en plichten uit het oog. *Ons Vaderland*, uit vele
vrij heterogene elementen aaneengesmeed in eene
periode van strijd en worsteling, welke de beste eigen-
schappen van ons volk naar boven bracht, dreigt uiteen
te spatten in gemeenten, partijen en groepen, waar-
van de één de ander slechts ziet als tegenstander. *Men*
ziet aan het huidige China, waartoe dit leidt. Ook
daar een volk dat de teekenen der uiterste versnippe-
ring vertoont. Er is geen nationale eenheid, er is geen
algemeen ideaal. De honderden miljoenen van dit
sobere en werksame ras zouden de heerschers althans
van Azië kunnen zijn, doch zij gaan onder in een zelf-
moord op groote schaal. Zij willen, als wij, rust en
vrede, en dit zou tot een toestand van geluk kunnen
leiden, indien de naburige volken er nu maar evenzoo
over dachten. Doch in deze woelt het verlangen naar
uitbreiding van gebied en naar vermeerdering der wel-
vaart, en zij hebben, door eene perfecte organisatie,

welke begeesterd wordt door een imponeerend natio-
naal ideaal, de machtsmiddelen tot verwezenlijking
hunner verlangens. En onder hun drang stort het
Chineesche verlangen naar rust, naar vrede, ineen als
een kaartenhuis. *Slaagt men in Holland er niet in
weer belangstelling en vertrouwen te wekken in onze
nationale zaak, dan werkt men mede aan den onder-
gang van ons volk.* Zelfs de hoop op zegen van interna-
tionale rechtsoptvattingen wordt niemand gelaten; er
is slechts realiteit, welke zich doet gelden! Dit is geen
tijd voor den slappen getuige, evenmin voor den belang-
stellenden getuige. Dit is een tijd voor krachtadige
medewerking van allen, voor afschudding van een
fatalisme en eene twijfelmoedigheid, welke verlammen
en dooden. In de periode der schepping van nieuwe
vormen moet ieder zich een ideaal stellen. Gezond op-
timisme, en de sterke wil op het terrein des Levens
zijn rol te willen medespelen, zijn onmisbaar om door
de branding te komen. China blijve ons een voorbeeld,
dat tot diep nadenken stemt!

Het Soer. Hbl. (12/2 „Uit het Geestelijk Leven”) ver-
telt van de organisaties der jongeren in Nederland.

Het conflict in Oost-Azië. De Filippijnen.

Een correspondent van de *Java-Bode* (13/1) had een
persgesprek met den heer F. T. Sung, consul-generaal
van China te Batavia, over „Het conflict in Oost-Azië”.
De heer Sung was einde October naar Peking vertrok-
ken en begin Februari op Java teruggekeerd. In China
is hij met verschillende regeeringspersonen in contact
geweest. Bij de Chineezzen bestaat de sterke overtuiging,
dat wat Japan heeft gedaan, in hooge mate onrecht-
matig is geweest. Nu Japan eenmaal den strijd heeft
uitgelokt en alle vertoogen van China bij den Volken-
bond geen direct resultaat hebben gehad, moeten de
Chineezzen zich zelf verdedigen. De vaste wil om de
Japanners uit geheel China terug te dringen, zit bij de
Chineezzen voor. China's strijdmacht, welke werd en
wordt gereorganiseerd, heeft Japan reeds gevoelige
verliezen toegebracht. Het is zeer te bezien of Japan
die verliezen zal kunnen blijven dragen. China is een
miljoenenvolk. Een nog veel machtiger wapen dan
geweren en kanonnen vormen, heeft China in de boy-
cot; de boycot zal à outrance worden voortgezet en
iedere Chinees is daarvan doordrongen. *Tot voor kort
was het in China een chaos.* Er was een regeering en
er was een legermacht, die niet, voldoende met elkaar
voeling hielden. Er waren vele partijen. Een ieder had
een meening. Een ieder wilde wat anders. Er heerschte
geen eendrachtige stemming. Maar dat is nu, sinds het
optreden van Tsjiang Kai-shek anders geworden.
Regeering en leger zijn nu in één hand. Men is van één
wensch vervuld: namelijk om de Japanners coùte que
coùte uit China terug te dringen en men zal daarin op
den duur slagen. Daarvan is de heer Sung vast over-
tuigd.

Uit *Manila* schrijft de correspondent van de *Java-
Bode* (16/2) dat er onder de bevolking van de Filippij-
nen een groeiende belangstelling is voor de gebeurte-
nissen in China, — en een groeiende onrust! *De Filip-
pijnsche nationalist* zijn ongerust over wat er van de
Filippijnen terecht zal komen ingeval het *China-Con-
flict* zich uitbreidt, wanneer Amerika zich zou terug-
trekken uit de eilanden. In de Ver. Staten weert zich
weder een nieuwe onafhankelijkheidscommissie, die
wederom de oude leuze propageert onmiddellijke vol-
ledige en absolute onafhankelijkheid. De Nationalisten
mogen zich wel meermalen bedenken, alvorens zij met
deze campagne verder gaan. Het lot van de Filippijnen
zou in een Pacific-conflict vermoedelijk spoedig be-
slist zijn, en in eene richting, welke den Filippino's
allerminst zou aanstaan!

*Onderwerpen van internationalen- of interkolonialen
aard* treffen wij aan in *De Loc.* (6/2 „Nederland, Indië
en Arabië”, prof. Sn. H.), de *Java-Bode* (10/2 „De Nota
der Mogendheden”, J. E. J.; 12/2, 3de bl. „De Austr-
alische regeeringspolitiek”), *De Sum. Post* (18/2 „Cura-
çao-Paramaribo-Aruba”, de *Deli Crt.* (15/2 „In
Shanghai”, A. Londres; 15, 18 en 19/2 „De Druzen”,
J. K. B.) en het *Soer. Hbl.* (8 t/m. 13/2, correspon-
denties; 8/2 „Arabische dagen en nachten”, Muhammad
Asad).

Beveiliging van de handels- en betalingsbalans.

De Regeering-gemachtigde voor Alg. Zaken, *mr. H.
J. Kiewiet de Jonge*, heeft in den Volksraad geantwoord
op de beschouwingen uit dit College betreffende de be-
zuinigingsmaatregelen (*De Loc.* 10/2, blz. 3). De Regeer-
ing heeft hierbij o. m. de gelegenheid gehad het ver-
band aan te toonen *tusschen salarisspeil, handelsba-
lans en inflatie.* Ten aanzien van den gouden stan-
daard hoorde de Regeering met voldoening dat geen
enkel lid van den Volksraad op loslaten aandrong. De
middelen, welke de goudwaarde van den gulden bepa-
len, heeft niet de Regeering, doch de Javasche Bank
in handen. De cijfers van de Indische betalings- en
handelsbalans over 1931 toonen aan dat de waarde van
den invoer die van den uitvoer zoo snel en regelmatig
op den voet is gevolgd, dat het uitvoeroverschot, uitge-
drukt in het percentage van den totalen uitvoer, in
1931 vrijwel gelijk bleef aan dat van 1930, ondanks het
feit dat de waarde van de totale handelsbeweging over
1931 slechts 2/3 van die van 1930 bedroeg. Dit bewijst
dat de Indische gemeenschap de tering naar de nering
wist te zetten, waarvan de *stabiele koers van den gul-
den op Nederland zoowel de belooning als het bewijs*
is. Met voldoening constateert de Regeering dat er geen

gevaar voor inflatie dreigt en dat de credietwaardig-
heid van Ned.-Indië niet wezenlijk wordt aangetast,
zoolang deze gewesten zoo doortastend en zoo spoedig
zich bij de crisis aanpassen. De Regeering waarschuwt,
dat de ondernemingen feitelijk op haar product toe-
leggen, terwijl de export van goud mede symptoom is
van het interingsproces. Het goud wordt als handels-
goed uitgevoerd, dient niet meer tot steun van onze
wisselkoersen en versterkt derhalve onze handelsba-
lans. *Mocht deze intering aanhouden, dan moet in de
toekomst de waarde van den invoer nog meer dalen.*
Van welke maatregelen kan zulk een daling worden
verwacht? Voorzover een natuurlijke beperking
wordt beoogd, doordat de import van voedingsmiddelen
door ruimere binnenlandsche productie wordt terug-
gedrongen, kan zulks worden aangemoedigd en toege-
juicht, doch overigens is een eventuele noodzakelijke
daling van den invoer te verwachten van een sluiten-
den gewonen en een voorzichtig geleiden buitengewonen
dienst, d. w. z. van het in *overeenstemming bren-
gen van de openbare uitgaven, vooral van de salaris-
sen der Overheidsdienaren, met de reële productie-
krachten van het Land, of in het kort: het vermijden*
van alle schijnkoopkracht, daar deze nu eenmaal steeds
uit vermogen of uit schulden moet worden betaald.
Een meer doeltreffende beveiliging van de handels- en
betalingsbalans kan de Regeering voorshands niet ge-
ven. Voorts beantwoordde *mr. K. de J.* de vraag *hoe op
korten termijn het welvaartspeil van Indië kan wor-
den verhoogd.* De Regeering zal een klein bureau voor
handelsbewaking inrichten en zal de handelsvoorlich-
ting voor Inheemschen bevorderen, terwijl de oprich-
ting van een hulpcredietbank door de Economische
Commissie thans wordt bestudeerd. Credietverstrek-
king kan werkloosheid voorkomen en de handelsba-
lans in gunstigen zin beïnvloeden. De Regeering
richtte haar aandacht op de cultuur van kedelee of
soyaboonen en op de zout- en zoetwatervisscherij. De
aanleg of verbetering van vischvijvers kan op com-
mercieele basis geschieden. Aan den wensch tot het
importeeren van kruidnagelen uit Mozambique werd
reeds lang voldaan. De plannen tot intensivering van
de sago-winning op de Molukken kregen reeds een be-
gin van uitvoering. De concurrentie van kunstharzen
vormt voor de Inlandsche harswinning een ernstige
bedreiging. De Economische Commissie bestudeert de
ontwikkeling van leerlooierijen, terwijl de weefnijver-
heid wellicht duurzame mogelijkheden opent, ook
doordat verschillende vormen van deze industrie —
van huisvljyt tot groot-industrie — naast elkaar kun-
nen bestaan. *Elk zakelijk, gezond initiatief op het ge-
bied van de crisisbestrijding of de productievermeer-
dering, groot of klein, van elke bevolkingsgroep, zal
minstens de bijzondere aandacht van de Regeering heb-
ben en indien eenigszins mogelijk haar moreelen of
materieelen steun.*

Wij verwijzen naar het *Bat. Nvsnbl.* (11/2 „De han-
delspolitiek”, R.; 13/2 „Het schrift aan den wand”, R.;
16/2 „Noodheffingen”, R.), *De Loc.* (8/2, blz. 21 „Een
tekort”, in de werkloozenzorg der Regeering; 11/2, blz.
21 „De tabaks-accijns”; blz. 39 „De bezuiniging op Oor-
log”), het *Soer. Hbl.* (12/2, 2de bl. „Medan q.g. Sumatra”,
Z.), de *Deli Crt.* (19/2, 2de bl. „De Ica”; 20/2 „De Crisis-
heffing-1932”) en de *Java-Bode* (11 en 12/2 „Indië's indu-
strialisatie”, C. V.)

Elephantiasis. Gele koorts.

In het *Soer. Hbl.* (8/2, 4de bl.) wordt e. e. a. medege-
deeld over een wetenschappelijk-medisch correlatie-
onderzoek tusschen *elephantiasis en filaria* op Ceram's
Noordkust door *Dr. Brug* en *Dr. De Rook*. Van 1500
personen zijn *bloedpraeparaten* genomen, welke te Wel-
tevreden zullen worden onderzocht. Het trof *dr. Brug*,
dat het *alcohol-misbruik* er zoo geweldig heerschte,
en dan wel voornamelijk in de bezochte Christenkam-
pings; voor de Mohammedaansche negorijen is het
verboden. De Zending zou goed doen het eveneens te
verbieden; de aanwas der bevolking leed er sterk on-
der. De uitgestrekte sago-boschen achter de kampons
leveren het begeerde vocht in ongelimiteerde hoevee-
heden. Dat het drinken nadeelig werkte op de elephan-
tiasis, kon *Dr. Brug* niet bevestigen. De vrouwen drinken
dapper mee; rooken doen ze niet, pruimen wél.
Drankfuiven zijn daar aan de orde van den dag. De
bevolking leeft overigens rustig op de achter het strand
liggende duinen. Daarachter liggen de moerassen met
de sagoboschen, zoodat de visch en de sago voor het
grijpen zijn. *Elephantiasis* is een ziekte, welke op Java
niet voorkomt. Over het algemeen wordt de ziekte in
grootte centra niet gevonden. Men noemt haar wel
olifantshuid of olifantsbeen; de Inlanders noemen
haar boedoeg of kakigadjoh. Zij bestaat voornamelijk
hieruit, dat de huid en het onder de huid liggende cel-
weefsel zich verdikken, zoodat het aangetaste lichaams-
deel soms zeer in omvang toeneemt. Hoofdzakelijk
worden de onderste ledematen aangetast. De ziekte is
uitsluitend plaatselijk en schijnt niet of zeer langzaam
progressief te werken. Over de wijze van besmetting
tast men nog vrijwel in het duister. Men dacht, dat de
besmetting plaats vond door de z.g. *filarialarven*, die
door muskieten overgebracht worden. Volgens *Dr.
Brug*, die in Bengkoelen eveneens een correlatie-onder-
zoek heeft ingesteld, is het echter zeer de vraag, of deze
larven inderdaad de ziekte veroorzaken. De filarialar-
ven ontwikkelen zich in het lichaam van een muskiet,
die ze uitstort in het lichaam van een mensch, waar
ze uitgroeien tot lange, draadfinje wormpjes en weer
filaria-embryonen vormen. De larven komen overdag

niet in het bloed voor; tegen den avond komen ze te voorschijn en om 8 uur kan men er soms wel 600 in één bloeddruuppel aantreffen. Ongeveer 20 % der onderzochte personen leed aan elephantiasis. Een afdoend serum heeft men nog niet gevonden; operatief ingrijpen is het beste, doch dit is lang niet altijd mogelijk. De lijders worden niet geschuwd.

Prof. dr. J. J. van Loghem wijst in de *Deli Crt.* (17/2, 2de bl.) op de bedreiging van Azië en Australië door de gele koorts per vliegmaschine. De vraag, waarom tropisch Azië en tropisch Australië gespaard bleven van de gele koorts, is nimmer beantwoord. In *Ned-Indië* b.v. wemelt het op sommige plaatsen en in sommige tijden van *Aedes-muggen*, de overbrengers der gele koorts in tropisch Amerika en tropisch West-Afrika. Prof. V. L. vond ruim 20 jaar geleden aan boord van een Paket-boot het water in het waterreservoir van de badkamer besmet door *Aedes-larven*. Het scheepsverkeer vormt dus een onophoudelijke bedreiging. Nu brengt het luchtverkeer nieuwe bezorgdheid. De kans van broeden van muggen aan boord van vliegmachines van bescheiden afmeting is gering; met toenemend comfort neemt echter de waterhoeveelheid aan boord toe. Het *Office-international d'hygiène publique* te Parijs heeft van de verspreiding van de gele koorts door de luchtvaart reeds een studie gemaakt en een sanitaire luchtvaartconventie ontworpen. In het bijzonder trekken op dit oogenblik de aandacht de proeven van den Amerikaanschen Gezondheidsdienst met gele-koorts-muggen in vliegtuigen, komend uit tropisch Amerika en gaande naar Miami (Florida). Onder de tegenwoordige omstandigheden zijn de quantitative verhoudingen nog niet verontrustend. Er is weinig gele koorts, en de weinige vliegtuigen vervoeren weinig muggen. Dit alles kan echter veranderen. Het overbrengen van de gele koorts naar tot nog toe voor deze ziekte gespaarde werelddelen, kan een ramp van ongekenden omvang beteekenen. Vandaar dat het luchtverkeer de aandacht der hygiënischen ten volle verdient.

Het *Bat. Nwsbl.* (12/2) en de *Java-Bode* (12/2) vertellen van de vlucht van de Duitsche aviatrice *Elli Beinhorn* met een Klemm-(klein)-vliegtuig, van Berlijn over Constantinopel, Aleppo, Bagdad, Delhi, Calcutta en Singapore naar Batavia.

II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche pers. Het Indonesia Raja-congres.

De *Soeara Oemoem* en *Pewartja Soerabaja* van 2 en 4 Januari bevatten uitvoerige verslagen van dit congres. De verslaggevers maken vooral melding van de groote opkomst en het enthousiasme van het 5000 man tellende publiek voor den persoon van ir. Soekarno.

Het congres werd voorafgegaan door een toespraak van den voorzitter dr. Soetomo tot den heer Soekarno en diens echtgenoot, waarop applaus volgde en het geroep: „Leve Soekarno, leve Indonesia!” Bij de openingsrede van dr. Soetomo haalde deze voorbeelden van moed en vastberadenheid aan uit de geschiedenis der Christenen in Rome in de derde eeuw na Christus' geboorte. De Christenen hebben daarom hun godsdienst tot nu toe kunnen handhaven. Spreker hoopte dat ook de nationalistische beproevingen zouden kunnen doormaken. Hij wees verder op het opkomen van het Fransche nationalisme als gevolg van verdrukking vóór de Fransche revolutie, het Duitsche nationalisme, dat Napoleon verdreef en het nationalisme van Garibaldi, sprak verder van de rustige slaap der volkeren van Azië en Afrika, die daardoor vergeten zijn dat zij overheerscht worden en zich onder de vreemde verdrukking niet cultureel hebben kunnen ontwikkelen.

Het volk kan door zijn daden antwoorden op de vraag of het in staat zal wezen een zelfstandige natie te zijn. Spreker herinnerde aan de belemmeringen door het driemanschap Douwes Dekker, Tjipto en Soewardi, door de S. L. en de communisten ondervonden en haalde Sarojini Naidu aan: „Wie zou een volk aan banden leggen, als zijn geest zich niet laat ketenen?” De huiszoekingen bij de P. N. I. ers en hun arrestering en gevangenzetting heeft den volksdrang naar de vrijheid niet kunnen dooden. Na de ontbinding der P. N. I. zijn de partij der onafhankelijken, de P. I. en ook de P. B. I. ontstaan. Het Javaansch, Sumatraansch, Soendaneesch nationalisme heeft plaats moeten maken voor het Indonesisch nationalisme. Spreker gaf bewijzen dat ook 75 % der Inl. ambtenaren nationalist is.

In zijn op het congres gehouden redevoeringen verklaarde ir. Soekarno wel verheugd te zijn over de zichtbare verbreiding van de nationale beweging ter verkrijging van de nationale vrijheid, doch droevig gestemd te zijn over den strijd tusschen de P. I. en de „Onafhankelijken” die vroeger in het lichaam der P. N. I. verenigd waren. Hij zou geen der beide partijen kiezen, geen van beide gelijk of ongelijk geven, want dat zou gelijk staan met de scheiding te doen bestendigen. Hij wilde beide groepen weer tot één krachtige vereenigen en trachten een accord tusschen hen tot stand te brengen. Het door sommigen gegeven advies om een 4 of 5 maanden rust te nemen achtte hij minder goed, met het oog op de bestaande oneenigheid. Thans voelt hij zich staan zoowel in de P. I. als in de groep der onafhankelijken en roept hij de hulp in van anderen als Kijahi Mansoer, Achmad Djais, Soetomo en anderen om de twee groepen weer bij elkaar te brengen. Ook van de jongeren, zooals de studenten en allen

VOOR AL UWE REIZEN

Reisbureau LISSONE N.V. AMSTERDAM Leidschestraat 5	Reisbureau LINDEMAN N.V. DEN HAAG 5033 Groenmarkt 22	en elders
— N.V. Ned. Ind. Reisbureau LISSONE-LINDEMAN —		
BATAVIA-CENTRUM: Rijswijkstraat 2 — SOERABAYA: Simpang 4		
GENUA Uff. Informazioni C.I.T. Stazione P. Principe	J. J. BOUVY, „Hotel Splendide” Boulevard Dugommier 61 MARSEILLE	PARIJS „EXPRINTER” 26 Avenue de l'Opéra

die vereenigd zijn in „Indonesia Moeda”, vroeg hij dien steun, omdat in hen nog de noodige geestdrift zit. Evenals Garibaldi wil hij echter zeggen dat de belooning voor die hulp niet in geld zal bestaan, daar hij zelf niets bezit, doch in de vrijheid van het land. Hij zwoer dat hij, met de belofte der aanwezigen (dat zij hem bij zijn werk zouden steunen), zijn uiterste krachten zou aanwenden om de menschen van de Partai Indonesia en de „Golongan Merdeka” (de Onafhankelijken) weer te vereenigen.

De heer Soetomo, voorzitter van het congres, concludeerde daaruit dat de spreker den steun zou hebben van de massa en hij drong er op aan dat die eenheid zou komen ook tusschen alle andere nationalistische partijen en vereenigen. Het doel was één: Indonesia Merdeka.

De heer Soeroso, lid van den Volksraad en voorzitter van den P. V. P. N. (vakcentrale der vereenigen van landsdienaren) hield zijn praeadvies over hulp aan de werklozen, schetste de opkomst van het proletariaat door overbevolking van het platteland en trek naar de steden, het in dienst komen bij fabrieken en ondernemingen en contracteeren naar Deli en elders in de buitengewesten, tenslotte de in Dec. 1931 ingezette gouvernementsbezuinigingen, waardoor vele werklozen weer naar de desa's terugtrokken. Spreker bestreed de meening van het gouvernement dat de Javanen met zeer weinig leven kunnen en kwam met cijfers van naar hun land teruggezonden contractkoolies. De P. V. P. N. zou er een statistiekbureau voor oprichten. De Europeanen hebben reeds een centraal hulp-comité in 't leven geroepen, doch voornamelijk ten behoeve van Europeesche werklozen. Het spreekt erg dat van den kant der Indonesiërs nog niets gedaan was. Tot dusver weet men niets van den arbeid van het „Werklozenfront”. Hulp zou verschaft kunnen worden door geld en werkverschaffing. Spreker beval loerik-industrie en andere weverijen en ook vischerij aan voor werkverschaffing.

De bladen houden zich druk bezig met de vraag of de heer Soekarno zich weer in de beweging begeven zal en of het hem zal gelukken de verschillende nationalistische partijen weer met elkaar te verzoenen en tot een groote te vereenigen. De *Bintang Timoer* die het goed zou vinden indien de heer Soekarno voorloopig zich buiten de beweging hield en rust nam, veroordeelt echter het volgens de *Keng Po* geuite voornemen van de Onafhankelijken om zich niet met de P. I. te vereenigen, want deze partij, indien zij haren „vader” Soekarno inderdaad lief heeft, moet gehoor geven aan diens verlangen om de twee partijen weer bijeen te brengen. (7 Jan.)

De *Sipatahoenan* van 16 Jan. twijfelt aan de juistheid van het bericht in „Het Nieuws”, als zoude de heer Soekarno op een wenk van hoogerhand voorloopig de politiek laten varen en dat hem een bepaalde stad tot woonplaats is aangewezen. Het blad stelt daartegenover de verklaring van ir. Soekarno aan een interviewer dat hij aan de beweging zal blijven deelnemen. De bedoeling is zeker de massa van den leider te vervreemden en de Regeering te suggereeren hem ergens te interneeren. Van dit interview wordt in de *Sipatahoenan* van 15 Jan. verteld dat ir. Soekarno niet geheel voldaan was over de P. P. P. K. I.-organisatie en o.m. verklaarde dat de leden der P. I. en der Golongan Merdeka, die hij over een hereeniging gesproken had, in principe wel daarvoor voelden.

In de *Siang Po* van 15 Jan. wordt gezegd dat de rede van ir. Soekarno op het Indonesia Raja-congres verscheidene leden van de P. I. niet heeft bevredigd omdat deze partij in één adem genoemd en gelijkgesteld werd met de „Golongan Merdeka”; van beide kanten zou men trouwens niet geneigd zijn zich in een andere organisatie op te lossen. *Djenggala*, het blad der Onafhankelijken te Soerabaja, komt echter 12 Jan. met een artikel waarin gepleit wordt voor een hereeniging der vroegere P. N. I.-leden door ontbinding van de beide partijen en oprichting eener nieuwe, welke naam en richting enz. gelijk is aan de oude P. N. I. Er wordt evenwel met nadruk bij verklaard dat het geen voor de Golongan Merdeka vernederende overgave zal wezen: ook in de nieuwe partij zullen zij blijven strijden tegen „oplichters” van het volk, het zal slechts een verplaatsing van het strijdveld beteekenen. Er is een principieel verschil van strijdwijze tusschen de P. I. en de G. M., de eene berust op de bourgeoisie en de andere op het „Kromö-isme” (proletariaat). Desondanks wordt adhaesie betuigd met het denkbeeld van ontbinding van beide partijen en oprichting van een nieuwe: hierin zullen de radicalen beter in de gelegenheid zijn om een eind te maken aan het weifelen in de actie.

In het blad *Mustika* van 4 Jan. wordt in een

beschouwing over „het crisisjaar 1931” gezegd dat de Islam vooral in Indonesië aan scherpe aanvallen blootgestaan heeft, zoowel van de zijde der landgenooten als van anderen, doch de crisis flink doormaakt: de P.S.I., Mochammadiah, Ahmadiyah en andere godsdienstige partijen hebben zich naar alle kanten verbreed en het P.S.I.-congres te Bandung is wel de beste demonstratie geweest tegenover de pogingen dergenen die de P.S.I. uit het veld der politiek hebben willen doen verdwijnen. Schrijver bespreekt speciaal de lotgevallen der P.N.I. in het atgeopen jaar, eindigende met de ontbinding der partij, welke in de oogen van een deel harer voormalige leden „verraderswerk” was en leidde tot de vorming der twee verschillende partijen „Partai Indonesia” en „Pendidikan Nasional Indonesia”. Schrijver vindt deze ontbinding bedroevend, doch ziet er tevens een goed teeken in van de bewustwording van het volk.

Oost- en Westindisch literatuuroverzicht.

De Redacties van tijdschriften, welke in deze rubriek worden opgenomen, worden uitgenoodigd de bladen rechtstreeks te zenden aan den redacteur van deze rubriek, Obrechtstraat 163, 's Gravenhage. Hetzelfde geldt voor uitgevers, die hun boeken in dit overzicht wenschen vermeld te zien.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië

No. 32 van 6 Febr.: Een vijfentwintig-jarig jubileum. Ch. Filet, door F. W. M. (eigenlijk een 30-jarige jubileum van dezen pionier in de planterswereld, met wien uit deze streek de laatste van de oude garde verdwijnt, die het belangrijk cultuurgebied van Zuid-Banjoewangi openlegde.) — Voorlichting Landbouw en Inlandsche landbouw, door dr. L. J. Vroon. II (de resultaten worden behandeld van de teelt van padi en aardappelen in verschillende residentien). — De Europeesche landbouw als economische factor (dit artikel werd eind 1928 geschreven door een deskundige te Buitenzorg en na 1½ jaar kreeg de schrijver bericht van het bureau voor de Volkslectuur, dat het uit te geven boek over de Indische economie niet door ging wegens gebrek aan deelneming. Toch heeft het nu in de huidige crisis betekenis gekregen). — Rubberzaden (de bekende figuur in de Indische cultuurwereld G. G. Schrieke, heeft aan de Rubber Growers' Association te Londen niet minder dan 35 zeer verschillend uitziende rubberzaden getoond van uiteenlopende variabiliteit in vorm, kleur en gewicht. Prof. V. H. Blackman van het Imp. College of Science and Technology liet er zich zeer belangstellend over uit). — Jezuitenpoeder (de afkomst van den naam verklaard. Wie voor de verbreiding ook veel gedaan heeft was een Ital. dokter Baldo of Bado en als tegenstander wordt genoemd J. Chiflet. Men zie voorts in de Ind. Verlofganger van 17 Juli 1931 no. 50: De levensgeschiedenis van Charles Ledger, door F. Oudschans Dentz). — Europeesche landbouwkolonies in Indië. Een utopie? IX (V. C.-plannen in den Tengger).

No. 33 van 13 Febr.: Het Rapport over de Bergcultures in Oost-Java. (Het met veel ophof aangekondigde rapport van den heer Pastor over de wantoestanden zal niet verschijnen, naar het heet, omdat het weinig nut heeft een rapport bekend te maken, dat handelt over toestanden, die voor een deel niet meer bestaan omdat zooveel ondernemingen gesloten zijn en op andere in zoo verminderd tempo gewerkt wordt, dat de geheele aard ervan veranderd is. Van planterszijde is men daarover in het geheel niet gesticht.) — Landkolonie te Kalawara. (Mid-den-Celebes, 25 jaren geleden door het Leger des Heils gesticht). — Goede olie uit citruspitten. — Landbouwvoorlichting en Inlandsche landbouw. III, door dr. L. J. Vroon. — De Europeesche landbouw als economische factor. Slot, door C. V. (in de Buitengewesten). — Medicinale gewassen (de herleefde belangstelling. Aan een groot aantal medische en andere wetenschappelijke instellingen en vereenigen is een rondschrijven gezonden, waarin verschillende vragen ter beantwoording staan opgenomen). — Botanische insecticiden.

La Quinzaine Coloniale.

van 10 Maart no. 614: M. Gratien Candace et le problème de la banane aux Antilles, door J. R. (werden in Frankrijk in 1926: 62.221 ton ingevoerd, in 1931 was dit tot 214.169 ton gestegen tot een waarde van meer dan 400 miljoen francs. Daarvan

J. A. MONOD DE FROIDEVILLE

BELASTINGADVISEUR

WIJNSTRAAT 91 - ROTTERDAM

TELEFOON 54780 5615

VOORLICHTING EN BIJSTAND IN ALLE

FISCALE AANGELEGENHEDEN

komt slechts voor een waarde van 20 miljoen uit de Antillen en Guinee. Uitbreiding en steun aan deze cultuur van eigen koloniën wordt bepleit).

Handelsberichten

No. 1304 van 10 Maart: De Indische tentoonstelling in Den Haag Zomer 1932, door ir. J. F. van Hoytema (Wij twijfelen niet aan het welslagen van deze tentoonstelling en wij zijn ervan overtuigd, dat het succes van Parijs hier minstens zal worden geëvenaard).

Geneeskundig Tijdschrift voor Ned.-Indië

Afl. 3 van 2 Febr.: Bungarus javanicus, een nieuwe Javaansche giftslang. Mededeeling over een doodelijke Bungarus-beet, door dr. Felix Kopstein. — Verslag der polikliniek voor behoeftige borstlijders te Medan over het jaar 1930—1931, door H. Heinemann en R. Pirngadi. — Diagnostiek en kliniek van tropical typhus, door dr. L. Kirchner en A. Kuijer.

De Indische Mercur

No. 10 van 9 Maart: Suikertermijnmarkt (voordracht, gehouden door den heer S. C. Moet te Soerabaja op 19 Februari. De Java-suikermarkt, zegt spreker in zijn slotwoord, zooals we die kennen, mist aanpassingsvermogen. De tijden zijn lang verstreken, waarop Java zich een hautaine afzijdigheid van het wereldgebeuren kon veroorlooven. Een termijnmarkt is een nauwsluisterende meter van wereldstemmingen. Een Soerabaja termijnmarkt moet den prijs van Javasuiker brengen op wereldpariteit. Daarom kunnen aan de termijnmarkt te Soerabaja verkoopen door Cuba en Europa naar Azië voor komen.)

De Indische Verlofganger

No. 32 van 11 Maart: De „embarassante” staat der Indische Financiën en Bezuinigingsmaatregelen in vroeger jaren, door C. Vis—Janssen van Raay. (commissaris-generaal Du Bus proclameerde in de Bat. Ct. van 22 Februari 1826, dat „maatregelen zullen vereischt worden om alle nieuwe verachtering in den finantieelen staat, steeds zoo noodlottig voor het algemeen belang, voor te komen”. En een van de voornaamste ingrijpende maatregelen strekkende om den toenmaals „embarrassanten” toestand van 's Lands geldmiddelen te verbeteren, was de bepaling, dat de tractementen zoo van den commissaris-generaal zelf als van alle andere hooge ambtenaren, tijdelijk voor een gedeelte zouden worden ingetrokken en deze bepaling was ook toegepast op de hoofdficiëren der land- en zee-macht die niet op het oorlogstoneel dienden.) — Nieuwe regeling der buitenlandsche verloven (die 1 Febr. in werking getreden is).

Indologenblad

No. 3 van Maart: In Memoriam prof. mr. J. E. Heeres, door N. J. Krom. — Moraliteit en interpretatie van het Academisch Statuut, door V.V.O.P.

De Ingenieur

Nr. 10 van 4 Maart: Reglementeering van de uitvoering van Openbare Werken in Ned.-Indië, door de K.

Landbouw en Veeteelt

No. 15 van 15 Febr.: Een raad een hen, die een fruituin willen aanleggen, door Ochse. — De invloed van de ent op den onderstam en omgekeerd, door Ochse (slot). — Het oprichten van een varkensfokkerij in dezen tijd, door dr. J. Merckens (n.l. in Ned.-Indië). Voordeelip kippenhouden in Indië, door J. F. O.

Mededeelingen van „De Handelsvereniging te Medan”

No. 3 van 15 Febr.: Overzicht van den economischen toestand van Sumatra's Oostkust, gedurende het jaar 1931.

VEREENIGDE OCTROOIBUREAUX

BEËFDIGDE OCTROOIBEZORGRS
H. J. KOOY - Ir. H. J. J. WEURMAN

BEZUIDENHOUT 69 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 772080 772081 772082

AANVRAGEN VAN OCTROOIEEN VOOR UITVINDINGEN EN OEFENINGEN VAN HANDELS- EN FABRIJKSMERKEN IN ALLE LANDEN. 5204

Nederlandsch-Indië

Afl. 11 van 1 Febr.: Japansche Concurrentie (Nederland pas op uw saeck). — De strijd tegen de gevolgen der crisis (een aaneengesloten front noodzakelijk. — Een Korps Militaire Politie. — Versobering van den Rechtspeging, door mr. A. J. Matthes.

Onze Aarde

Maart: Naar de grenzen van Marindland, door H. Geurtjens. II (vervolg van de volkenkundige schets in het Januarinummer. Marindland ligt in Ned. Zuid-Nieuw-Guinea. Zie K.W. van 28 Jan no. 4).

Onze Stem

29 Januari, No. 5: Programma van het Congres op 27 en 28 Maart. — Cultuur en beschaving, door Sirius (uittreksel uit een rede van prof. dr. J. Clay voor de T. H. S. te Bandoeng eenige jaren geleden).

No. 6 van 5 Februari: De opheffing der kleine stadsgemeenten. — De toekomst van het Verbond, door N. (jeugd- en vrouwenorganisatie).

No. 7 van 12 Febr.: Inlichtingen over de Giesting. — Enkele opmerkingen betreffende het technische onderwijs. — Hans van de Wal (de kunstcriticus die zijn 40-jarig jubileum viert en als warm voorstander van het A.N.V. jarenlang voor de verbreiding der Nederlandsche gedachte heeft geijverd.) — De Indo en de muziek (met portret van Frans Schubert).

Orgaan der Ned.-Ind. Officiersvereniging

No. 1 van Januari: De weermacht in Ned.-Indië ten tijde der Oost-Indische Compagnie tot het Engelsche tusschenbestuur, door Ritmeester Oomes. III. — De herziening van het Militair Strafrecht, door P. v. H. — Een onderscheidingsteeken voor de officieren van den Generalen Staf en Intendance (ingesteld bij K. B. van 12 Nov. 1931 no. 5).

De Planter

No. 500 van 16 Febr.: Koelieaanvallen en bedreigingen, gedurende het 2de halfjaar 1931 (7 op de Oostkust van Sumatra. Het aantal bedroeg in 1930: 212, in 1931: 113). — Walvischtraan en klapperolie.

De Rijkseenheid

No. 23 van 9 Maart: Een Agentschap van Indië? (vraag van den heer Van Mook. — De Stuw in den Volksraad). — Hoe de Javanen denken over Chinezen en Japanners—Suriname. Uit 'slands Vergaderzaal, door §§. — De waarde van de Javaansche arbeidersindustrie. — Europeanen in de Kampongs.

No. 24 van 16 Maart: Methoden van bezuiniging in Ned.-Indië — Eere-code (het geval Fruytier vergeleken met de heldendood van den commandant van den onderzeeër. Gezegend het volk, wordt geschreven, dat hooger plicht erkent dan het veege lijf te redden). — Handhaving der openbare rust, orde en veiligheid, door A. E. v. d. Lely.

Vrijdagavond.

De heer Ph. Samson schrijft over den bouw van de synagoge te Paramaribo, waarvan Prins Hendrik op 3 Juli 1835 de eerste pen geslagen heeft.

De Tropische Natuur

Afl. 2 van Februari: De Patjet, Haemadipsa Zeylanica, door F. van Benthem Jutting (d.i. de landbloedzuigers, die bij de Indische natuurhistorici in een kwaden reuk staan). — De Goenoeng Ringgit in Oost-Java, door E. W. en E. H. H. Clason—Laarman. Vervolg. — Een zeldzame erosievorm door regen, door Van Steenis. — Het vijfde gebod bij dieren, door J. Olivier. — Saprophytische orchidee op de G. Tjibodas bij Tjampea, door W. Docters van Leeuwen. — Praehistorica op den G. Ringgit, door H. R. van Heckeren. — Dryphis prasinus Boie, var., door W. C. van Heurn.

Tourism

Januari—Februari: Orgaan van het Officieele Toeristen Bureau. Een nieuwe serie is begonnen, welke aan de Indische steden is gewijd. Dit Bataviënummer, rijk verlicht, heeft een schat van wetenswaardigheden.

BOEKENSCHOUW.

Die Niederlande und ihr Kolonialreich, door prof. L. van Vuuren. A. Oosthoek, Utrecht, 1932.

Leger en politie in Nederlandsch-Indië, door mr. S. Cohen Fzn. Overdruk uit: „De Rijkseenheid”. Uitgave van de Vereeniging Indië-Nederland.

Handbook of the Netherlands East-Indies. Uitg. door de afd. Handel v.h. Depart. van L. N. en H. Buitenzorg. Mart. Nyhoff. In half linnen band f 10.

Handbook of the Netherlands and Overseas Territories. Uitg. door de Econ. afd. v.h. depart. van Buitenlandsche Zaken 's-Gravenhage. Mart. Nyhoff. In linnen band f 6.—

„k Wou je wat vertellen over Indië”, door B. Constant. L. Malmberg Den Bosch f 1.—

Indonesië klaagt aan! Pleitrede voor den Landraad te Bandoeng op 2 Dec. 1930. De Arbeiderspers, Amsterdam. f 1.50.

Suriname

De Koloniale Staten hebben het voorloopig verslag uitgebracht nopens de ontwerp-verordening, houdende bepalingen omtrent het onderzoek naar- en de ontginning van petroleum. Zij stellen de vraag, of het niet wenschelijk is, om, in plaats van petroleum te spreken van aardolie.

Overigens gaan zij accoord met de opvatting van den gouverneur, dat het wenschelijk is om het verlenen van vergunning tot opsporing van deze delfstof aan meer dan één persoon of lichaam mogelijk te maken. Gevraagd werd of terreinen die voor petroleum-onderzoek worden gereserveerd, ook voor andere doeleinden in concessie kunnen worden gegeven. Een minimumbedrag van tienduizend gulden voor jaarlijks te betalen concessierecht, werd te hoog geacht. Enkele leden vonden het uit den boeze, dat in de petroleumverordening verwezen zou worden naar een reeks artikelen in de delfstoffenverordening, welke mede voor petroleum van toepassing zullen zijn. Zij meenden, dat alle bepalingen nopens petroleum in de petroleumverordening behooren te worden opgenomen, om het vreemdelingen gemakkelijk te maken zich daaromtrent op de hoogte te stellen.

**

Een besluit is afgekondigd, waarbij schoolgeld wordt ingevoerd voor de lagere scholen, met ingang van 1 April a.s. Het schoolgeld zal niet geheven worden van B.L.O. scholen. Het geldt overigens, zoowel voor de stad als de districten.

**

Op 4 Februari j.l. is na goedkeuring door den minister van Koloniën, tusschen het Gouvernement en de Surinaamsche Bank een gewijzigde steunregeling voor de koffieplantages tot stand gekomen.

Het vroegere 2e lid van art. 9 is thans vervallen door een bepaling, dat, zoodra de marktprijs van de Surinaamsche Liberia-koffie te Amsterdam gestegen is tot 32 ct. per half kilogram, voor de voorschotnemers de verplichting ontstaat om — onafhankelijk van verdere prijschommelingen — de hoofdsom van het voorschot of het nog uitstaande gedeelte hiervan in zooveel termijnen terug te betalen als nog volle jaren moeten verlopen, van het tijdvak, waarvoor de voorschotten volgens art. 7 — in totaal 6 jaren — worden verleend.

De slotbepaling van de gewijzigde regeling sluit in, dat de thans aangebrachte wijziging ook van toepassing zal zijn ten aanzien van reeds verleende voorschotten.

**

De Gouverneur heeft een commissie benoemd om uitspraak te doen in een gerezen geschil tusschen de firma Stork, die de fabriek leverde en de vennootschap, die gevormd is om proeven te nemen met de bereiding van Liberia koffie volgens het procédé dr. Fernandes.

**

„De West” van 16 Febr. schrijft:

„Hoewel de geruchten, dat de aanleg van de waterleiding niet zou doorgaan, geenszins heelemaal uit den dum gezogen waren, schijnen de gerezen moeilijkheden opgelost en is thans de concessie voor den aanleg en de exploitatie verleend aan de N.V. Surinaamsche Waterleiding Mij. De concessie is verleend voor vijftig jaren, met uitsluiting van anderen.”

**

Nog eenige berichten uit hetzelfde nummer:

„Van alle kanten bereiken ons klachten uit de binnenlanden over de moeilijke verbinding met Paramaribo, nu de goudv.dentrein, die vroeger wekelijks liep, niet meer dan eens per maand dienst doet. Voor het personenvervoer is dit nog niet het ergste, want zeer velen reizen, voor de goedkoopste, ook vroeger met andere gelegenheden. Maar dat er nu slechts éénmaal per maand post te ontvangen is en goud te verzenden, wordt als een groot onconveniant gevoeld. Men moet het zelf hebben meegemaakt, om te beseffen, welk een beproeving het is om in het binnenland telkens minstens een maand op berichten uit de bewoonde wereld te moeten wachten. De inkrimping van den spoordienst is, helaas, door de omstandigheden gerechtvaardigd. Maar wij vragen ons af, of het Gouvernement niet iets zou kunnen doen om de post eerder te verzenden. Het lijkt bijvoorbeeld geen onoverkomelijke moeilijkheid om per trolly eens per week de post door te zenden naar Kwakoeagron, een belangrijk kruispunt naar Boven-Saramacca en andere plaatsen.

Misschien is ook in andere richting iets te doen. Het is hier meer een kwestie van goeden wil dan van hoge kosten.”

**

Onderstaande Firma's worden vertegenwoordigd door ons Bureau. Zij hebben voor zoover dit mogelijk is, in onze Showroom tentoongesteld

Woning- en Meubilerings Bureau
Advies Bureau voor Verlofgangers
 Showroom Laan v. Meerdervoort 338
 Telefoon 392179 - Den Haag.

Wij zijn Agenten van:
 De Nillmij. van 1859
 Haagsche Ass. Mij. 1805
 N.V. Nation. Glas Verz. Mij.

W. J. STOKVIS
 Kon. Fabrik van Metaalwerken 5370
Heerengracht 9 - Den Haag
SANITAIR
VERLICHTING
VERWARMING
 Grootste sortering -- Laagste prijzen

A. M. v. EMBDEN & Co.
 SPUI 24 - DEN HAAG
IJZERWAREN
GEREEDSCHAPSKISTEN
EMAILLE GOEDEREN
 5374

25 JAAR
 GARANTIE
CASSETTES
WELLNER-ZILVER
 J. v. Willigen & Zonen
 HOEK P. HEIN-ZOUTMANSTR.

Ch. F. RIJKEN & Co.
 Piano-fabrikanten 5373
NOORDEINDE 154, DEN HAAG
 Hofleveranciers Telefoon 112523 - Giro No. 31010

Haagsche Verwarmings Industrie N.V.
 Laan van Meerdervoort 508 - Telef. 392469
CENTRALE VERWARMING
GASINSTALLATIE EN OLIESTOOKINRICHTING

Voor verzending, opslag en emballeeren Uwer bagage, wende men zich tot
Fa Boelhouwer, Kruswijk & Balhuizen
 Fijnjekade 25-35, Den Haag. Tel. 112190.
 Tevens Motorboot- en Autosneldiensten naar en van Noord Holland, Utrecht, Groningen, Friesland, Drente, Overijssel en Gelderland. 5386

MEERPOEL
 heeft meer keus
 NAAIMACHINE
 HANDEL
 PRINS HENDRIKSTR. 153 TEL. 334853
 FILIALEN: HEERENGRACHT 44 q. Tel. 114173
 COPERNICUSSTRAAT 123. HOEK BELKTEL 333112

Uw adres voor:
Edison-, Crystalphone- en Philips-
 Apparaten en Luidsprekers
Kunstzaal Edison
 's-Gravenhage, Plaats 24. Tel. 115765.
 5378

DE STOFZUIGER-CENTRALE
 Directeur: P. ELZERMAN
 Levering van alle merken Stofzuigers en Boenmachines
 Speciale Verhuurinrichting
 Hoofdkantoor: Lange Houtstraat 14
 Telefoon 115123

HULPDIENST STICHTING CONTROLEWONINGEN
 Tel. 1 8436. Kantoor Zomerweg. Giro 138412.
 Speciaal ingericht voor het schoonmaken van Huizen, Gebouwen. Dienst verhuizingen en transport door geheel Europa. Inlichtingen ook:
Bijkantoor: LAAN VAN MEERDERVOORT 338.
 Telefoon 392179 - 5391

GEMEUBILEERDE WONINGEN
 Heerenhuizen huurprijs f175.- tot f185.- p. m.
 Dubbele Bovenhuizen " f135.- tot f140.- p. m.
 Ben denwoningen " f115.- per maand
 Etagewoningen " f80.- tot f100.- p. m.
 alles compleet gemeubileerd en direct te bereiken.
 De beste aanbevelingen uit alle kringen. 5010
 N.V. v/h CO SMIT, BROSSONIS & Co.
 's-Gravenhage - Korte Houtstraat 14E - Tel. 113229

De West van 19 Febr. schrijft:
 „Per vliegtuig worden Zondag a.s. hier verwacht de heeren Herbert en Pils, film-opnemers, die hier cinematographische opnamen zullen doen voor klank-filmen.

De heeren zijn uitgezonden door de te New York gevestigde Movietone News, welke meer speciaal haar werk maakt van opvoedkundige filmen.

De onderneming heeft zich voor deze opnamen de medewerking van het Gouvernement verzekerd.”

Hetzelvde blad meldt:
 „Zondag is op Marienburg, onder groote belangstelling van Britsch-Indische zijde door de Surin. Islamitische Vereeniging de oude Moskee heropend. Het gebouw is volledig gerestaureerd.

Het Bestuur van Marienburg werd dank gebracht voor den verleenden steun om aan de Moslims hun tempel te hergeven.”

Naar „De Surinamer” van 18 Februari verneemt hebben de Chineezers in Suriname geliden bij elkaar gebracht om over te maken naar hun geboorteland tot steun van de regering. Tot dusverre moet er reeds een halve ton zijn ingezameld.

„De Surinamer” van 25 Februari schrijft:
 „Binnenkort is hier o.m. voor geologisch onderzoek een Fransch onderzoeker, ir. Gassier te verwachten.

Hij reist met een studie-opdracht de Guyana's af en langs officieelen weg is voor hem reeds medewerking verzocht van de verschillende plaatselijke autoriteiten.”

Volgens opgave van „De West” van 19 Februari, bedroeg de suikerproductie over de laatste twee jaren in tonnen:

Marienburg	14.647	14.699
Alliance	2.208	1.887
Rust en Werk	1.850	1.917
Waterloo	4.112	4.653
Marienburg produceerde het afgelopen jaar 645.255 liters rum à 50 percent en exporteerde 457.714 galons I.M.P.		
Alliance produceerde 471.000 liter melasse.		

Waterloo produceerde het afgelopen jaar 27.828 liters brandspiritus, tegen 41.827 liters in 1930.
 De totale uitvoer van melasse bedroeg het afgelopen jaar 3.015.048 liter tegen 3.136.439 in 1930.

In „De West” is een overzicht opgenomen van den uitvoer uit Suriname in 1931 en 1930 waaraan wij het volgende ontleenen. (De cijfers tusschen haakjes geven die van het jaar 1930): Plumvee f4550 f4577; maïs f22.467 (f12.579); rijst (gepeelde) f237.015 (f233.983); rijst (ongepeelde) f1669 (f795); peulvr. f1660 (f3315); bacoven f153 (f59); bananen f357 (f417); cocosnoten f768 (f21); lemmetjes en citroenen f458 (f88); meloenen (water) f49 (f584); sinaasappelen f13.628 (f10.705); pinda f609 (f19); andere vruchten f1974 (f953); koffie f915.580 (f1.386.054); cacao f3255 (f53.920); suiker (ie prod.) f1.019.223 (f1.051.149); rum f26.048 (f45.878); melasse f44.895 (f50.247); balata f768.518 (f1.296.218); hout (bekapt) f260.331 (f180.527); hout (bezaagd) f42.925 (f49.840); bauxiet f2.382.450 (f3.287.687); gomma f7592 (f7448).
 De totaalcijfers van den uitvoer zijn: voor 1931: f6.017.885 tegenover in 1930 f8.389.803.

In Suriname is een vereeniging tot bescherming van deren opgericht. Het werd tijd, want de toestanden zijn er meer dan ergerlijk.

In „Het Algemeen Handelsblad” is een debat gaande tusschen den heer Boonacker (die met den ingenieur Van Dijk in Suriname een onderzoek heeft ingesteld naar de mogelijkheid van machinale rijst- en maïscultuur) en mr. A. van Traa, hoofd-directeur van de Surinaamsche Bank te Amsterdam. Mr. Van Traa meent n.l. dat de mechanische rijstcultuur in het groot de rijstcultuur der kleine landbouwers onmogelijk zal maken, hetgeen de heer Boonacker ontkent.

Wij zullen het verslag van de heeren Van Dijk en Boonacker afwachten. Naar ons ter oore kwam is het verslag reeds ingediend. Wij mogen verwachten dat de Minister het spoedig zal publiceeren, liefst — zooals wij vroeger reeds schreven — in brochure-vorm, in navolging van de Engelschen. Het formaat van de gedrukten van de Staten-Generaal met haar twee kolommen is onhandig.

Curaçao

„Tournée”.
 Volgens de bladen zou Willem v. d. Veer met 5 of 6 tooneelspelers een reis naar Curaçao doen. Wij vernemen, dat deze reist staat onder de auspiciën van het Algemeen Nederlandsch Verbond, maar dat nog niet alles voor elkaar is.

Aruba.
 Het ware over de samenzwering weten we nog niet. De Amigoe van 20 Februari l.l. heeft een proclamatie van den gezaghebber van 13 Februari 1932. Daarin wordt gesproken van een complot tegen het gouvernement, waarbij leven en goed van de inwoners van Oranjestad en St. Nicolaas in gevaar verkeerden, omdat men door brandstichting de uitvoering wilde begunstigen.

Toeristenbooten.
 Toch nog een 7 tal toeristenbooten werd tusschen 23 en 27 Februari op Curaçao verwacht.

Het regeeringsreglement.
 In de juist ontvangen raadsnotulen van 19 Jan. 1932 staat te lezen, dat de gouverneur op spoed aangedrongen heeft met het advies van den Koloniale raad over het voorontwerp tot herziening van het regeeringsreglement. De voorzitter stelde na voorlezing van den brief behandeling dezer zaak in een gewone raadsvergadering „over eenige weken” in uitzicht. De Amigoe heeft nu vernomen, dat de behandeling heeft plaats gehad, echter niet in een gewone raadsvergadering.

Curaçao kan van Suriname leeren.
 Wat? Hoe men invoerrechten moet verhoogen. Of heeft het Bestuur in Suriname geleerd door de ervaring in Curaçao? Want een schip op strand is een baken in zee.
 Zie hier hoe de West vertelt dat het ontwerp tot stand kwam:
 „Zaterdagmorgen werd bij de leden der Koloniale Staten een envéloppe bezorgd, bevattende „geheime” stukken. De inhoud bestond o.m. uit een getikt ontwerp tot tijdelijke versterking der middelen, met memorie van toelichting van den gouverneur.
 Het ontwerp werd Maandagmiddag vier uur in een comité-vergadering der Koloniale Staten onderzocht. Om half zeven diende de commissie van rap-

porteurs, bestaande uit de heeren Snellen, de Miranda en Samuels, het eindverslag in bij den gouverneur. Om acht uur denzelfden avond volgde een openbare vergadering, waarin het ontwerp werd aangenomen. Onmiddellijk daarna werd het in de vergadering gedrukt Gouvernements Blad rondgedeeld, waarbij de verordening werd afgekondigd, met ingang van heden.

A. d. C.

Uit den Verren Vreemde

De Volkenbond en het Chineesch-Japansche conflict.

Wij kunnen, tot onzen spijt, de houding van de bijzondere algemeene V.B.-vergadering in het Chineesch-Japansche geschil, niet mooi vinden. Wij kunnen in de houding van den V.B. in deze zaak niets moois vinden.

Wij hebben in geen enkel opzicht de wijze van handelen (juister gezegd de wijze van niet handelen) kunnen bewonderen, waardoor de V.B.-raad, niet tegenstaande China zijn bemiddeling had ingeroepen en zich correct als een V.B.-lid gedroeg, Japan zijn actie in Mantschoerije liet inzetten, voortzetten en voltooiën. Evenmin kunnen wij de door dien V.B.-raad gevolgde gedragslijn ter zake van de Sjanghai-verwikkelingen bewonderen. Wij hebben over een en ander hier onze meening trouwens reeds uitgesproken.

Toen wij daarna boven de resoluties opgesteld door de buitengewone V.B.-vergadering lezen: „Zoo krachtig als men redelijk kon verwachten”, of „De V.B. spreekt van zich af!”, konden wij ons slechts verbazen over zooveel Volkenbonds-chauvinisme.

Nadat alle vertegenwoordigers van mogendheden, die 't noodig vonden de beraadslagingen der bijzondere assemblee door een inleidende redenering te doen voorafgaan, als om strijd hadden verklaard, dat de V.B. thans voor een beslissing staat, die tevens een uitspraak beteekent over zijn eigen bestaansrecht, kreeg de vergadering den 11en Maart te beslissen over de resoluties opgesteld door de daarvoor aangewezen commissie.

De eerste principieele resolutie luidde:

De Assemblee overwegend, dat de bepalingen van het Handvest in hun geheel toepasselijk zijn op het bestaande conflict en wel in het bijzonder:

1. het beginsel van een nauwlettend respect voor de verdragen;

2. verbintenissen, die de leden van den Volkenbond hebben aangegaan om de territoriale ongereptheid en de politieke onafhankelijkheid van alle leden van den Volkenbond te ontzien en te beschermen;

3. de verplichtingen internationale geschillen aan een vreedzame schikking te onderwerpen,

de beginselen in de door Briand geformuleerde verklaring van 10 December 1931 tot de hare makend,

er aan herinnerend, dat 12 leden van den Raad deze beginselen opnieuw hebben ingeroepen in hun verklaring van 16 Februari, behelzende, dat geen effect van inbreuk op de territoriale ongereptheid en op de politieke onafhankelijkheid in strijd met artikel 10 geldig door de leden van den Volkenbond zou worden beschouwd;

overwegend, dat de beginselen die de betrekkingen tusschen de leden van den Volkenbond beheerschen, in volle overeenstemming zijn met het verdrag van Parijs, het „Pact Kellogg”, waarvan artikel 2 bepaalt, dat geen andere oplossing van geschillen tusschen de onderteekenaars mag worden gezocht dan met vreedzame middelen;

in afwachting van de beslissing, die zij uiteindelijk zal kunnen nemen tot regeling van het geschil, dat voor haar is gebracht;

proclameert het bindend karakter van de beginselen en de schikking hierboven genoemd en verklaart, dat de leden van den Volkenbond zijn gehouden geen toestand te erkennen, die verkregen zou worden door middelen in strijd met het Handvest van den Volkenbond.

Een tweede resolutie begon met deze woorden: „bevestigend, dat het tegen den geest van het handvest zou zijn als een regeling van het Chineesch-Japansche conflict verkregen zou worden onder militairen druk van een der partijen”.

Verder herinnert de resolutie dan aan de resoluties van 30 September, 10 December, 4 Maart en aan de beloften van de mogendheden te Sjanghai om hulp te verleenen en vraagt zij deze mogendheden om zoo noodig hun medewerking te verstrekken tot handhaving van de orde in de ontruimde zone.

De derde resolutie regelde verder de behandeling van het conflict door den Volkenbond.

In deze resolutie heette het: „overwegend, dat het conflict, hetwelk het onderwerp vormt van het beroep van de Chineesche regeering, in zijn geheel naar haar verwezen is en dat zij verplicht is de verzoeningsprocedure van artikel 15, paragraaf drie en zoo noodig de procedure van artikel 15 paragraaf vier toe te passen, besluit enz.”

In deze resolutie wordt dan verder bepaald, dat een commissie van 19 leden zal worden benoemd, bestaande

uit den voorzitter van de Assemblee, 12 leden van den raad, die buiten het geschil staan, en zes gekozen leden.

Deze commissie, die onder het oppergezag van de Assemblee zal staan, moet volgens de resolutie zoo spoedig mogelijk rapport uitbrengen over het eindigen van de vijandelijkheden en het terugtrekken van de Japansche troepen. Verder zou zij voor uitvoering der resoluties moeten zorgen, zoo noodig het Haagsche Hof in de zaak betrekken en als daar reden toe is, volgens bovengenoemde paragraaf 4 een rapport uitbrengen. Verder kan zij dringende maatregelen aanbevelen als dat noodig mocht blijken en op zijn laatst haar eerste rapport op 1 Mei aan de Assemblee voorleggen.

Ten slotte beval de resolutie, dat de Assemblee gehandhaafd blijft en dat haar president haar bijeen kan roepen als hij dit noodig acht.

Tot zoover de resoluties, die aan de Assemblee zijn voorgelegd en, na een verdediging en aanbeveling van den Britschen minister van Buitenlandse zaken, Sir. John Simon, tot den maatregel gemaakt zijn, waardoor de V.B. het groote, diep ingrijpende conflict in het Verre Oosten alsnog denkt te bezweren.

Nadat Japan, mede-onderteekenaar van het Kellogg-pact tot uitbanning van den oorlog als middel van de staatkunde, een oorlog — zonder oorlogsverklaring — aangeboden en tot de volkomen overwinning in Mantschoerije doorgevoerd heeft, en in Sjanghai feitelijk in gewapend conflict is geweest, ja nog is, met meerdere mede-onderteekenaars van het Kellogg-pact;

nadat Japan, een der staten, die het verdrag der 9 mogendheden¹⁾ geteekend hebben, gezondigd heeft tegen alle 4 punten van art. 1 van dit verdrag²⁾;

nadat Japan maandenlang ingaat tegen de bepalingen van het V.B.-verdrag,

nadat Japan getoond heeft zich in feite niets aan te trekken van de besluiten van den V.B.-raad,

nadat China van zijn beroep op den V.B. geen hulp en steun heeft gekregen,

nadat China zich verplicht heeft gezien zich tot verdediger van zijn eigen zaak te maken,

nadat China daarbij ondervonden heeft, dat krachtig, dapper verweer meer vermag dan V.B.-vertoogen,

nadat China door zijn gewapend optreden, de bezittingen der vreemde mogendheden beschermd heeft, die voor China niet in de bres getreden waren,

nadat de V.B.-raad en de bijzondere V.B.-vergadering getoond hebben de aanwijzing van een oorlogsschuldige, volgens art. 15, niet aan te durven,

nadat de groote mogendheden hebben doen uitkomen dat zij van toepassing van een boycott, overeenkomstig art. 16, niet willen hooren,

na dit alles vindt de bijzondere assemblee geen andere oplossing dan aan de strijdende partijen voor te houden, dat alles wat in de verdragen staat en door den V.B.-raad besloten is door haar toch heusch au sérieux behoort te worden genomen.

Is dit een versterking of een verzwakking van de wet? En zullen partijen zich er nu naar gedragen?

Als het vechten in Sjanghai tot staan is gekomen, mag men hierin geen aanwijzing zien, dat Tokio onder den indruk van Genève is gekomen. De ondervonden weerstand door de flinke Chineesche verdediging heeft op Tokio meer indruk gemaakt. Maar Japan wil nu ook wel over de zaken gaan praten. Sjanghai heeft de gewilde afleiding van Mantschoerije bezorgd. Japan heeft in Sjanghai een havenpositie verworven, die 't zich niet meer zal laten ontnemen. Sir John Simon heeft in dezelfde week, waarin hij te Genève bepleitte dat Japan met zachtheid behandeld moet worden, in het Lagerhuis, op een t.z. gedane vraag, geantwoord, dat Engeland over de erkenning van den nieuwen staat Mantschoerije nog geen beslissing heeft genomen; dus geen bepaalde afwijzing, niettegenstaande het 9-mogendheden verdrag met voeten getreden is.

Er is een V.B.-commissie in Mantschoerije, een in Sjanghai, een in Genève.

Ziet, daar lezen wij, dat Japan met China onderhandelingen heeft ingezet, waarvan de Japansche vertegenwoordiger Sato te Genève wel kennis heeft willen geven aan den V.B. Japan wil wel praten, maar met China.

Is dit bericht juist? Kennisgeven is iets anders dan „na overleg met”. Ja 't is juist het tegenovergestelde ervan.

Van September af is het Japansche standpunt geweest, dat het wel met China wil onderhandelen, maar dat anderen daarbuiten moeten blijven, een standpunt dat afwijkt van art. II van het 9-mogendheden-verdrag³⁾, maar hiervoor is wel een verklaring te vinden, in den trant van die, dat vechten geen oorlog is.

In Mantschoerije wordt weer of nog gevochten, terwijl daar een V.B.-commissie in functie is. De kans is niet uitgesloten dat China bij Rusland de hulp gaat zoeken die het van den V.B. niet heeft mogen krijgen.

Japan heeft aan de wereld de overtuiging gebracht, die reeds als meening bestond, dat de V.B. zwicht voor het voldongen feit, en zich groot voelt

Nagekomen Berichten.

KONINKLIJKE SCHOUWBURG
'S-GRAVENHAGE.

OP MAANDAG 4 APRIL 1932.

Matinée en Avond-voorstelling

van

THE EMPEROR JONES.

(De Negerkeizer Jansen)

op te voeren door de Indologen-Ver. van Utrecht ten bate van het H.C.C. en Boeatan.

Kaarten tegen gewone schouwburgprijzen te krijgen in Heulstraat 19, van af Zaterdag 2 April aan de Koninklijke Schouwburg, waar ook de plaatsen te bespreken zijn.

Na afloop 's avonds *Soirée Dansante* met attracties in *Hotel des Indes*, Lange Voorhout.

**

BRIDGE-DRIVE

op Zaterdag 2 April 8 uur in *Pulchri Studio*, te spelen: „om de Keizer zijn baard”.

Ook hiervoor zijn kaarten te krijgen in Heulstraat 19, tegen f 2.50 per persoon.

Mooie prijzen.

als hij dan een formule vindt om zijn figuur te redden.

Blijft men de vooropgezette, algemeen tot uitdrukking gekomen opvatting indachtig, volgens welke met de wijze van afdoening van het China-Japan-conflict tevens beslist wordt over het bestaansrecht van den V.B. zelf, dan geeft het verloop van zaken reden tot groote bezorgdheid!

Ons dunkt echter, dat de conclusie nog anders mag luiden. Over het bestaansrecht van den V.B. als bewaarder van den vrede, zal nog niet beslist zijn, althans niet in ontkenningen zin, maar wel over het onvoldoende, en in menig opzicht verkeerde van het V.A.-pact in zijn bestaanden vorm. Dit verdrag is te veel gedictieerd door de zich machtig voelende, ja almachtig wanende, overwinende geallieerden, en het is te veel gedacht en gericht tegen Duitschland als eenigen bedreiger van den vrede. Het is in zijn bestaanden vorm niet te aanvaarden door Amerika, Turkije, e.a.l., en de ondervinding heeft aangetoond, dat deze uitsluiting aan den V.B. de noodige macht ontnemt. Moet de wereld nog niet rijp verklaard worden voor een herziening van het V.B.-verdrag, in den geest van een wereld-vredes-verdrag, dan, ja dan, zou de Japansche les tot de conclusie moeten leiden, dat de V.B., als waker over den vrede, nog geen recht van bestaan heeft.

Maar dit zal men wel niet durven uitspreken; de V.B. zal wel zijn reden van voortbestaan vinden in hetgeen hij op ander gebied weet te bereiken. Onmachtig voor de directe oorlogsbestrijding, zal hij zijn kracht zoeken in mooi vredeswerk.

Een groote teleurstelling; niet zonder troost.

¹⁾ De V. S. v. N. Amerika, België, 't Britsche rijk, China, Frankrijk, Italië, Japan, Nederland en Portugal.

²⁾ Artikel I. De Verdragsluitende Mogendheden, behalve China, zijn overeengekomen:

1e. de soevereiniteit, de onafhankelijkheid alsmede de onschendbaarheid van het grondgebied en de administratieve onschendbaarheid van China te eerbiedigen;

2e. China in de ruimste mate en vrij van belemmeringen in de gelegenheid te stellen voor zich een krachtige en bestendige regeering te vormen en te behouden;

3e. haren invloed aan te wenden om het beginsel van gelijkheid van behandeling voor den handel en de nijverheid van alle volkeren over het geheele grondgebied van China daadwerkelijk te vestigen en te handhaven;

4e. zich te onthouden van het partij trekken van den toestand in China om te streven naar bijzondere rechten of voorrechten, welke zouden te kort doen aan de rechten van onderdanen van bevriende staten, alsmede van het ondersteunen van eenig optreden, strijdig met de veiligheid van die staten.

³⁾ Artikel II. De V. M. zijn overeengekomen geen verdrag, overeenkomst, regeling of afspraak hetzij onderling dan wel afzonderlijk of gezamenlijk met eenige Mogendheid of Mogendheden aan te gaan, waardoor inbreuk zou worden gemaakt op of te kort zou worden gedaan aan de beginselen, neergelegd in artikel I.

Berichten der Afdeelingen

Afdeeling 's Gravenhage.

Celebes-film.

Door de Haagsche afdeeling van de Ver. Oost en West, werd Vrijdagavond, 18 Maart 1932, in samenwerking met het Kol. Instituut en het Kon. Ned. Aardrijkskundig Genootschap, in de groote zaal van den Dierentuin alhier, voor leden, begunstigers en genoodigden, de Celebes-film vertoond, welwillend afgestaan door het Kol. Instituut.

Na een inleidend woord van den heer, Kolonel J. L. H. Luymes, gaf de heer J. Tideman, Oud-Gouverneur der Molukken, een toelichting tot de film. Spr. deelde eenige geografische bijzonderheden over het eiland Celebes mede, dat vijfmaal zoo groot is als Nederland en veeler tot de Molukken behoort dan tot de groote Soenda-eilanden. Ook de bevolking, bestaande uit Makassaren, Boegineezen, Todadja's en Minahassers, toont veel verwantschap met die van den Molukschen Archipel. Beide eerstgenoemde stammen zijn overwegend Mohamedaansch, terwijl de Toradja's nog grootendeels hun ouden godsdienst aanhangen en de Minahassers in meerderheid het Christendom belijden.

Spr. vertelde daarna een en ander uit de koloniatie geschiedenis van Celebes, dat onder Gouverneur-Generaal Speelman definitief aan ons gezag werd onderworpen, waarbij het Nederlandsch Gouvernement ten slotte in het bezit kwam van de rijksoornamenten van Boffi. Hij zette uiteen welke betekenis deze ornamenten voor de bevolking hebben.

Vervolgens haalde spr. nog enkele aardige bijzonderheden uit het dagelijksch leven der inheemsche bevolking aan, zooals de huwelijksplechtigheid, de inhuldiging van den Radja en andere periodieke feesten.

Na een woord van afscheid in de Makassaarsche taal, overgebracht luidende als volgt: „Spreek van mij als suiker zoo zoet en ik spreek van u als klapper zoo goed”, gaf spr. het woord aan de film.

Deze gaf vele mooie tafereelen van het landschap en menige handeling te zien, in 't bijzonder de hoofdplaats Makassar betreffende, en de gewoonten en gebruiken der inboorlingen, zoodat de toehoorders een uitstekenden indruk van het schoone en belangwekkende van het eiland Celebes kregen.

De zaal was geheel bezet en de film werd met groote belangstelling gevolgd, hetgeen duidelijk uit het applaus na afloop der voorstelling bleek.

De Secretaris,

J. C. BAUDOIN

Den Haag, 18 Maart 1932.

Afdeeling Apeldoorn.

I. Excursie naar het „Koloniaal Instituut” te Amsterdam, op Maandag 4 April a.s., vertrek uit Apeldoorn 8.20; s.v.p. 10 minuten van te voren aan het station zijn.

Vóór de lunch: rondgang door het Museum.

Ná de lunch: eerehal: groote aula en film. De lunch wordt gebruikt in het restaurant van het Koloniaal Instituut.

De terugreis kan op hetzelfde reisbiljet 's avonds met trein naar keuze gedaan worden. De kosten bedragen (reis, tram, entrée lunch, fooi) f 4.25 per persoon.

Leden en begunstigers met hun huisgenooten en andere belangstellenden gelieven zich *uitsluitend schriftelijk* op te geven zoo spoedig mogelijk, maar uiterlijk Woensdag 30 Maart 'smiddags 12 uur, met overschrijving van f 4.25 op No. 93038, het postgironummer van J. C. Baars.

Mocht er van het ingekomen bedrag een klein overschot zijn, dan is dit ten bate van den „Indischen Leergang”.

Wij hopen dat ditmaal vele leden en begunstigers zullen gebruik maken van deze mooie gelegenheid. In de Nieuwe Apeldoornsche Courant zal tijdig bericht geplaatst worden of deze excursie door kan gaan. Als de teekenen niet bedriegen, is daar alle kans op, gezien de deelneming der cursisten.

II. Gemengd Nieuws.

Eind Februari hield ds. dr. C. J. Bleeker, predikant van de Vrijzinnig Hervormden alhier, een zeer interessante rede, naar aanleiding van de Wayangliederen van R. M. Noto Soeroto.

In de volgende maand spreekt de secretaris der afdeeling alhier voor een besloten gezelschap ook over de Wayang. Het onderwerp is opgegeven als „Wayangliederen van Noto Soeroto met toelichting en lantaarnplaatjes”.

De Secr. J. C. BAARS.

Tel. 4027

Afdeeling Amsterdam.

Voor een zoo goed als geheel gevulde groote Aula van het Koloniaal Instituut had Zaterdag 19 Maart in samenwerking met het Genootschap „Nederland—Engeland” de vertoening plaats van de

film „One Family” (A dream of real things). Eene Engelsche schoolfilm ter verspreiding van meerdere kennis over de Dominions en opgenomen met toestemming van Z.M. den Koning van Engeland in het Buckingham Palace.

Het is de geschiedenis van een Londensch jongetje, uit een gewoon arbeidersgezin, dat op school in slaap valt en dan droomt van allerlei dingen waarnaar de mensch zoo dikwijls verlangt, maar waarvan tijd, plaats en handeling alleen maar in dromen mogelijk zijn.

De jongen droomt in het Buckingham-Palace te zijn en dat hij getuige is van het maken van de voor den koning bestemde Xmas pudding waarin alleen ingrediënten gebruikt worden welke in het Britsche Empire groeien.

Hij wandelt door de statievertrekken en komt dan in de Raadskamer van den Koning, waarin alle landen van het Empire vertegenwoordigd zijn en men hem aanbiedt hem te willen helpen alle benoedigheden voor die pudding bij elkaar te krijgen.

En dan ziet hij door de ramen van het Koninklijk Paleis de kolenvelden en eengezinshuisjes van het Vereenigde Koninkrijk, hij ziet de boerderijen in den Ierschen Vrijstaat, de wijngaarden en de machtige stuwdammen in Australië, — hij ziet de uitgestrekte, onafzienbare kolenvelden van Canada — de sinaasappel-plantages in Zuid-Afrika, — het zuivelbedrijf in Nieuw-Zeeland — hij ziet de geweldige pakhuizen in de haven van Londen, waarheen de groote zeeschepen de specerijen uit Britsch-Indië en suiker van de Kroon-Kolonies brengen.

Hij ziet het leven en werken van allerlei soort menschen door de ruiten van de Koninklijke Raadszaal en wel zoo dichtbij dat het hem is of hij zelf voor een oogenblik daarvan een deel uitmaakt.

Dan ontwaakt hij en is hij weer terug in de Kerstmisdrukke van zijn eigen leven en herinnert zich dan vaag dat al die wonderlijke avonturen hebben plaats gehad in den kring van een over de geheele wereld verspreide familie. Een groote, groote familie en als symbool van samenhoorigheid de Xmas pudding!

De muzikale begeleiding had plaats door middel van gramofoonplaten op een Odeonversterker, welwillend aangeboden door de firma M. Stibbe en Co., Amstel 222.

L. D. PETIT

De Secr. Afd. Amsterdam.

Aan de leden der afdeeling Amsterdam.

Op Donderdag 14 April a.s. des avonds 8.30 zal Major R. G. W. Hingston M.C. voor de leden van de Nederlandsche Commissie voor Intern. Natuurbescherming en van het Genootschap „Nederland—Engeland” eene lezing met lichtbeelden houden in de groote Aula van het Koloniaal Instituut over het onderwerp: „The African wild life and its preservation”.

Een beperkt aantal kaarten is voor onze leden beschikbaar gesteld. Zij die hiervan gebruik willen maken worden verzocht zich te wenden tot ondergeteekende

L. D. PETIT

Secr. afd. Amsterdam, tel. 22490.

Mededeelingen

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Informatie-Bureau.

Het Informatie-bureau der Vereeniging, Korte Voorhout 6, Den Haag, is dagelijks geopend van 10—12 en van 2½—4 uur (des Zaterdags alleen tot 12 uur).

Verkrijgbaar ad f 0.25 „Curaçao”, naar de laatste gegevens bewerkt door het Bestuur der afdeeling aldaar, welke secretaris, de heer H. J. C. Bodenburg Hellmund gaarne bereid is verdere informatiën omtrent Curaçao aan belanghebbenden te verstrekken

Aan de Besturen der Afdeelingen.

(Artikel 5 Huishoudelijk Reglement)

Elk afdeelingsbestuur zendt jaarlijks vóór den 10 Maart aan het Hoofdbestuur:

a. het verslag over het afgelopen jaar, met vermelding van den toestand op 31 December van het vorige jaar en der resultaten welke verkregen zijn door inrichtingen door de afdeelingen in het leven geroepen;

b. eene geldelijke afrekening;

c. eene opgave van onderwerpen, welke de afdeeling op de jaarlijksche algemeene vergadering behandeld wenscht te zien;

d. een kandidatenlijst, houdende opgave van een dubbeltal kandidaten voor de mogelijke voor de afdeeling openvallende plaatsen in het Hoofdbestuur.

VAN DE REDACTIE.

Jaargang K. W.

Complete jaargangen K. W. 1931 verkrijgbaar aan het Algem. Secretariaat der Vereeniging, Korte Voorhout 6 — ad f 1.50 p. j. Giro No 14574.

Luchtpost naar Indië.

Met het vliegtuig, dat 10 dezer van Schiphol naar Ned. Indië is vertrokken, werden 32 zakken luchtpost verzonden met een totaal gewicht van 264 K.G. 410 G. bruto en 237 K.G. 990 G. netto.

De zending bevatte 13146 brieven t.m. 5 gram; 354 briefkaarten en postwissels; 3510 stuks zwaarder dan 5 gram en 2365 stuks bestemd voor tusschenliggende landen; tezamen 19375 stuks.

Radiotelefoondienst Nederland—Ned.-Indië.

Met ingang van 15 Maart a.s. worden in het radiotelefoonverkeer met Ned.-Indië de volgende wijzigingen gebracht.

Indien een gesprek niet op den gewenschten dag kan worden gevoerd, kan het op verzoek zooowel van den aanvrager als van den opgeroepene kosteloos op een anderen dag, binnen 14 dagen daarna, worden overgezet.

De gewone gesprekken kunnen op den spreekdag worden aangevraagd tot het einde van den middagdienst toe; indien de afwikkeling niet meer kan plaats vinden, wordt het gesprek volgens de bestaande bepalingen kosteloos overgezet.

De voorbereidingskosten voor een iijgesprek worden verlaagd tot f 2.50.

Alle gespreksaanvragen worden voortaan zoo spoedig mogelijk doorgegeven en het extrarecht voor directe doorgifte van meer dan 2 dagen tevoren ingediende gespreksaanvragen vervalt.

Luchtpost naar Indië.

Met het vliegtuig, dat 17 Maart j.l. van Schiphol naar Ned.-Indië is vertrokken, werden 31 zakken luchtpost verzonden met een totaal gewicht van 241 K.G. 775 G. bruto en 213 K.G. 815 G. netto.

De zending bevatte: 14233 brieven t.m. 5 gram; 370 briefkaarten en postwissels; 3426 brieven zwaarder dan 5 gram; 2170 stuks bestemd voor tusschenliggende landen; te zamen 20199 stuks.

Van onze Adverteerders.

Kortelings is geopend de parfumerie Tip-Top, Korte Poten 17 alhier, filiaal van de reeds sedert 10 jaren bekende zaak in dezelfde artikelen aan de Frederik Hendriklaan 289A te Den Haag.

De parfumerie Tip-Top legt zich uitsluitend toe op den verkoop van parfumeriën en Byouteriën. De opening had plaats op 5 Maart j.l.; welke opening een bijzonder feestelijk karakter droeg, door de talrijke bloemstukken.

Het ligt in de bedoeling een derde filiaal te Den Haag te openen op een der drukste punten, doch hierover later meer. Onze lezers weten thans waar ze terecht kunnen.

Bestemd voor uitzending naar Nederlandsch-Indië.

J. Sepers, admin. ambt. b.h. B.B., Woudenberg-scheweg 9, Zeist; J. F. A. v. d. Schoor, admin. ambt. b.h. B.B., Nieuwe Rijn 8, Leiden.

In Nederland aangekomen verlofgangers.

Mej. J. F. C. Nieuwenhuijzen, analiste te kl. bij de afd. Nijverheid van het dept. van L. N. en H., Berberisstraat 77, Den Haag; ir. R. C. A. F. J. Nessel, burgemeester van Palembang, Maaskade 142A, Rotterdam; Ch. Neys, ambt. van de Belastingen, Ligusterstraat 17, Den Haag; P. Dekker, adj.-hoofdcomm. van politie, Julianastraat 6, Soestdijk; J. J. Roeloffs Valk, hoofd van den Dienst der Zoutregie, Bazarstraat 39, Den Haag; Th. N. Hellemans, hoofdingenieur bij den Dienst voor W. en E., van Weede van Dijkveldstraat 37, Den Haag; W. J. A. van Eijseren, Mulo-onderw., Witte de Withstraat 50, Amsterdam; T. de Roode, Vendu-meester te klasse, Mariastraat 39, Den Haag; G. M. J. Swart, leeraar a.d. H.B.S. te Malang, 't Hoensstraat 27, Den Haag.

Met Pensioen.

Mej. M. M. J. H. Reijers, Mulo-onderw. b.h. Openb. W.L.O. gepl. bij de Openb. Muloschool te Soerakarta, Kloppersingel 21, Haarlem.

VICTORIA-WATER

HEERLIJK

BERIANNETEM

GEZOND

NATUURLIJK BRONWATER

5504

ADRESVERANDERINGEN.

A. P. v. d. Wel, leeraar b.d. Pr. Julianaschool te Jogjakarta, Laan van N.O. Indië 49, Den Haag; A. Sep, Schoolhoofd b.h. O.W.L.O., Beeklaan 524, Den Haag; H. Reens, Mulo-onderw. Sanatorium (Ned.) Davos-Platz, J. C. Poth, gedipl. gezagh. b.h. B.B., Thomsonlaan 5, Den Haag; P. M. Huisman, admin. 1e kl. b.d. Lands Automobioldiensten der S.S., Vondelstraat 74, Den Haag; R. F. Delmaar, tijd. wnd. onderopz.-machinist der S.S., Weimarstraat 165, Den Haag; O. C. Kuilenburg, comm. red. b.d. S.S., Archimedesstraat 25, Den Haag; C. M. Samuels, hoofd magazijnmeester b.d. S.S., Kazernestraat 10, Amsterdam-C.; Dr. A. Ligtenstein, Qff. v. Gezondh. 1e kl., Michel Angelostr. 12, Amsterdam-Z.; J. Hamilton of Silvertonhill, werkmeester b.d. S.S. en Tr., Weimarstr. 138, Den Haag; R. de Jong, gedipl. gezagh. b.h. B.B., 2e Helmersstr. 86 huis, Amsterdam-West. E. A. Schenhuizen, Politieopz. b.d. Alg. Pol., Obrechtstr. 271, Den Haag; Mr. Dr. B. Damen, voorzitter v.d. Landraden te Sragen, Zomerluststr. 20, Haarlem; C. M. Schoewert, leeraar a.d. Kon. Emmaschool te Soerabaja, Weteringschans 85, Amsterdam-C.; J. A. van Damme, Politieopz. b.d. Alg. Pol., Joh. Verhulststraat 212, III, Amsterdam-Zuid; L. H. Selleger, bibliothecaris b.h. Dep. v. L. N. en H. Chalet Anglais, Vandocuvres, Genève; L. B. Cremer Bornemann, 2e Off. b.d. Gouv. Marine, Linnaeusparkweg 82, Amsterdam-Oost; W. A. v. d. Hoogenband, 1e Luit. der Inf., Didam A 44; Mevr. E. Hopp, 1e klerk m.d. titel van 3e commies b.d. S.S., Weimarstr. 47 A, Den Haag; B. R. Kampman, 1e Luit. der Inf. Gr. Hertoginnelaan 103, Den Haag; H. M. van Altena, Res. van Bodjonegoro, Gr. Hertoginnelaan 207, Den Haag.

Ir. L. S. Madarasz, ingen. 2e kl. b.d. Waterstaat en B.O.W., Bouriciusstr. 3, Arnhem; H. G. van Viersen, Kol. der Art., L. v. Meerdervoort 52, Den Haag; J. Smakman, opziener b.h. Marine Etabl. te Soerabaja, v. Tuyl v. Serooskerkenweg 63 huis, Amsterdam-Zuid; P. van Rosmalen, Mulo-onderw. b.d. Openb. Muloschool te Poerwokerto, Huize „de Zeester“, Domburg; J. van den Donker, 1e Luit. der Cav., Fultonstraat 98, Den Haag; J. S. Pomper, leeraar b.d. Koning Willem III School te Batavia, Lerts 54, Boulevard Paulus, Zandvoort; K. J. de Goede, Contr. 1e kl. b.d. P.T.T.-dienst, Ottoburgstraat 56, Rijswijk Z.-H.; mr. E. L. M. van Son, Lid van den Raad van Justitie te Semarang, Prinsevinkepark 7, Den Haag; H. G. van Amstel, 1e klerk b.d. S.S., Zwartekijkersweg 20, Apeldoorn; P. A. M. Devolder, schoolhoofd b.h. O.W.L.O., St. Annastraat 31, Nijmegen; J. Warelle, griffier der 3e kl. v.d. Landraden, Torenstraat 155, Den Haag; P. A. van Weel, boekerijbeheerder b.d. Volksraad, Berlicum (N.-Br.); Ir. Th. M. W. A. de Rozario, ing. 1e kl. b.d. Waterstaat en B.O.W., Gr. Hertoginnelaan 165, Den Haag; Mej. J. Royers, 1e comm. b.h. Dept. v. Gouv. Bedr., p.a. Ned. Ind. Escompto Mij., Den Haag; E. G. Philipsen, comm. b.d. Kantoordienst v.h. B.B., Gentschestraat 83, Scheveningen; A. Leyds, ambt. tijd. ter beschikking gesteld v.h. Bestuur der J. P. Coenstichting te Batavia, Paul Gabrielstraat 166, Den Haag; Mej. D. R. Lewis, onderw. b.h. O.W.L.O., Pr. Hendrikstraat 28, Den Haag; Mevr. M. Kim, geb. Royers, 1e comm. b.d. S.S., p.a. Ned. Ind. Escompto Mij., Den Haag; J. H. D. Kim, 1e commies b.h. Dept. der B.O.W., p.a. Ned. Ind. Escompto Mij., Den Haag; Mej. R. H. D. de Lange, onderw. b.h. O.W.L.O., Badhuisweg 42, Scheveningen; J. C. Kuyt, techn. ambt. 2e kl. P.T.T., Rostocklaan 25, Bussum; J. G. P. Hezemans, commissaris van Pol. 1e kl., Zandvoortschelaan 66, Heemstede; K. F. Harms, hoofdopzichter b.d. Waterstaat en B.O.W., Weimarstraat 107, Den Haag; A. Chr. L. Breemer, tijd. wnd. opzichter 1e kl. P.T.T., Franklinstr. 113, Den Haag; J. A. Th. Berg, tijd. wnd. boekhouder

b.d. S.S., Engelbrecht van Nassauplein 159, Breda; B. H. F. van Lent, Kap. der Mil. Admin. (Vliegenier), Obrechtstraat 385, Den Haag; C. J. Lange, gedipl. gezagh. b.h. B.B., Emmalaan 25, Utrecht; J. W. C. van Dun, Ass.-resident b.d. Alg. Best. Dienst, L. v. Meerdervoort 851, Den Haag; J. C. Lindgreen, Kap. der Inf., Conradk. 60, Den Haag.

BIOSCOOPNIEUWS

CENTRAAL THEATER, DEN HAAG, Lange Poten 41.

HANS ALBERS

in

Bommen op Monte Carlo

met

Anna Sten en Heinz Rühmann.

Een film der Erich Pommer-productie der UFA.

Ergens in de Middellandsche Zee ligt de kruiser „Persimon“ van Hare Majesteit de Koningin van Pontenero voor anker. De atmosfeer is broeiend heet — de matrozen zijn loom en doen traag neuriënd hun werk... De wachtcommandant, luitenant Peter Schmidt, die vreedzaam hengelt, ontvangt een diensttelegram. Wat zou daar wel in staan? Natuurlijk weer het zelfde: de regering heeft geen geld genoeg om de soldij op tijd te betalen — het oude liedje.

Geeuwend verschijnt kapitein Craddock de commandant van den kruiser, aan dek. Het telegram wordt hem overhandigd, maar ongelezen gooit hij het in zee. Peter vischt het weer op, leest het heelemaal en laat een juichkreet hooren: „Harer Majesteit kruiser „Persimon“ moet zich voor vertrek gereed houden. Instructies betreffende doel van de tocht verstrekt Hare Majesteit nog heden“. Opeens is het op den oorlogsbodem zeer bedrijvig geworden. In een ommezien is de „Persimon“ zeeklaar... Een tweede telegram wordt aan boord gebracht, behelzende, dat Yola I, koningin van Pontenero, van Livorno moet worden afgehaald voor een pleziertochtje langs de kust van de Middellandsche Zee. Craddock, de ruige levenslustige commandant, is verontwaardigd: moet hij voor een dametje waterchouffeur spelen? Dat nooit. Schmidt probeert hem te bepraten: de Middellandsche Zee is immers zoo mooi, de Riviera, Monte Carlo... „Goed Monte Carlo!“ buldert Craddy. En zoo zet H.M.S. „Persimon“ koers naar Monte Carlo tegen de instructies van Yola I in, die zich inmiddels in den D-trein naar Livorno in gezelschap van gravin Isabell gruwelijk verveelt... Telefonisch bereikt haar het bericht van Craddock's ongehoorzaamheid. De minister-president van Pontenero is radeloos, Yola evenwel niet... zij rijdt door naar Monte Carlo, om den vermetelen ruiter de les te lezen...

De „Persimon“ heeft haar anker ter reede van Monaco geworpen. Craddy en Peter gaan, met booze voornemens beziel, aan wal. In het consulaat van Pontenero wacht reeds Yola I de komst van den rebel af... maar deze zet zijn wil door. De koningin, die zich bij zijn komst verscholen heeft, overhandigt den bevreemd geworden consul een paarlen snoer, die Craddy voor 100.000 francs verzilvert...

De commandant en zijn luitenant gaan nu aan den zwier... hierop baseert Yola haar plan. Zij is van plan, Craddy niet in haar hoedanigheid van ko-

ningin, maar in die van vrouw te overwinnen. Maar ook dat gelukt maar ten deele... Craddy, die niet het minste vermoeden heeft, dat z'n zoete vrijstertje zijn koningin is, speelt aan de roulette. Hij heeft veel geluk, laat de bank bijna springen, maar Yola dwingt hem, zijn heele winst in te zetten en... hij verliest alles. Dat is het einde. Maar nog nooit heeft Craddock zonder strijd het veld geruimd. „Als ik morgenvroeg om 9 uur mijn 100.000 francs niet heb teruggekregen, schiet ik het Casino in puin.“ Met dat dreigement aan het adres van den directeur van het Casino, verlaat hij de zaal. Yola is woedend, scheldt Craddy uit en... laat zich door hem omhelzen.

Den volgenden morgen: paniek in Monte Carlo, want de „Persimon“ is gevechtsklaar. In de kajuit van den kapitein slaapt echter gelukkig glimlachend Yola I. Sidderend van angst komt de directeur van het casino en wil marchandeeren, maar Craddy is onvermurwbaar. De vuurmonden zijn reeds op het casino gericht als Yola in uniform aan dek komt. Nu wordt zij herkend. De koningin! „Kapitein, ik verbied u te schieten!“ Als Craddy weigert te gehoorzamen, laat Yola hem arresteeren. In zijn cabine bezweert zij hem mee naar Pontenero te gaan, waar hij tot minister van marine zal worden benoemd. Tevergeefs! De avonturier laat zich niet vangen! Hij springt in zee, zwemt naar het bootje, waarin de directeur van het casino zich bevindt, ontfutselt dezen de 100.000 francs, die hij Craddy in het uiterste geval heeft willen overhandigen, werpt het geld zijn matrozen toe en zwemt dan naar de Regina Viktoria, een passagiersschip, dat naar Honolulu vertrekt.

Wat kan Yola anders doen, dan met haar kruiser den geliefden vluchteling te volgen....?

Financieele Berichten.

Opgave van de N. V. Haagsche Boaz-Bank, Molenstraat 45, Den Haag.

Noteeringen ter beurze van Amsterdam

	14 Mrt	21 Mrt.
	1932	
Aandeelen Koloniale Bank	59 ³ / ₄	56
„ Ned. Ind. Handelsbank	61 ³ / ₄	59
Cert.aand. Ned. Handel Mij.	84 ¹ / ₂	75
Aandeelen Alg. Exploratie Mij.	99 ¹ / ₂	102 ¹ / ₂
„ Kon. Petroleum Mij.	145 ¹ / ₂	133 ¹ / ₂
„ Rubber Cult. Mij. A'dam.	45	39 ³ / ₈
„ Ned. Ind. Suiker Unie	88	84
„ Ned. Scheepvaart Unie	63 ¹ / ₂	60 ³ / ₁₆
„ Handelsverg. A'dam	177 ¹ / ₈	174 ¹ / ₄
„ Deli Batavia Mij.	148	126
„ Deli Maatschappij	161 ¹ / ₂	140
„ Senembah Mij.	201	170
„ Deli Spoor	60	57 ¹ / ₂
„ Ned. Ind. Spoorweg Mij.	61	58 ³ / ₈
Cert.aand. Unilever	73 ¹ / ₂	70 ¹ / ₈
	111 ⁵ / ₈	110 ¹ / ₄
Wisselkoersen	Verkoop	
Londen	9.09 ¹ / ₂	
New York Cable	2.48 ³ / ₈	
Berlijn	59.05	
Parijs	9.76	
Brussel (Belga)	34.65	
Zurich	47.92 ¹ / ₂	
Wenen	35.25	

Mutatiestaat van 16 tot 23 Maart '32

Nieuwe Leden:

H. F. Baerselman, Hilversum, Waldecklaan 31.
W. Akkerman, Den Haag, Cornelis Speelmanstr. 4.
N. Mulder, Oud Hoofd-Inspecteur P.T.T. in Nederland, Den Haag, Segbroeklaan 28.
Mr. L. D. Vorstman, Scheveningen, Cornelis Jolstraat 52.

Nieuwe Begunstiger:

K. Yntema, Apeldoorn, Barnewinkel 92.

Voorgesteld door:

Mejuffrouw B. van Maarseveen te Hilversum.

Secretaris Afd. Den Haag.

Voorgesteld door:

Secretaris Afd. Apeldoorn.

Afschrijvingen:

J. R. E. Lewis, Den Haag, Goudenregenstr. 55.
J. Mol, Den Haag, Beukstraat 26.

B. Benning, Medan, Serdangweg 68.
C. F. Vreede te Semarang.

Adresveranderingen:

Mevrouw H. S. Kock—Waworoentoe, Amsterdam, van Kerkstr. 35, naar: Amsteldijk 19 boven, p.a. Familie Wagenmaker.
Joh. H. Pootjes, van: Amsterdam-O., Corn. Drebbelstraat 31, naar: Laren, Raboes 11.
J. G. van Heijst, Oud-Resident, Nijmegen, van: Graadt van Roggenstr. 16, naar: Fransche Str. 50.
F. J. Noordhoek Hegt, Oud-Directeur Lands Koe-pokinrichting in N.-I., Den Haag, van: Blankenburgstraat 25, naar: Pauwenlaan 119.
Dr. H. Polvliet, Voorzitter Afd. Curaçao, thans: Den Haag, Anna van Saxonstraat 27. (tijdelijk).

P. J. F. J. Schnebbelie, Secretaris Ver. „Blijvend Verband“, Den Haag, van: Carpentierstr. 153, naar: Schenkade 226.
P. Smit, Ass.-Resident, van: Den Haag, Laan v. Meerdervoort 808, naar: Batavia-C., p.a. Dep. v. B.B.
Ir. J. J. G. E. Rückert, Lid v. d. Volksraad, van: Weltevreden, naar: Amersfoort, Steven van der Hagenlaan 4.
Mr. G. A. van Schouwen, Voorzitter Landraad, thans te Soerabaja, Pregollan 4.

N.V. Haagsche Boazbank

Molenstraat 45 & Telefoon 115903 Den Haag

Rente Spaarkas 3¹/₂ 0/0
Rente Deposito's . . . 2¹/₂ tot 4¹/₂ 0/0
Rente in Rekening-courant 2¹/₂ 0/0

Aan- en Verkoop- van Effecten
Verzilvering van Coupons

SAFE-INRICHTING

De Directie: **Mr. J. A. DE WILDE**
M. A. POTTER

5439

Het aangewezen adres voor gebruikte en nieuwe **AUTOMOBIELEN** is **P. KIEFT**, Zeezwaluwstraat 2-2a, einde Houtrustweg. Tel. 555068. Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West“. Tevens expert van alle Automobielen. 5263 In- en verkoop van nieuwe en gebruikte Automobielen.